ISSN 0132-4462

1988 ЖОВТЕНЬ № 19

Перець

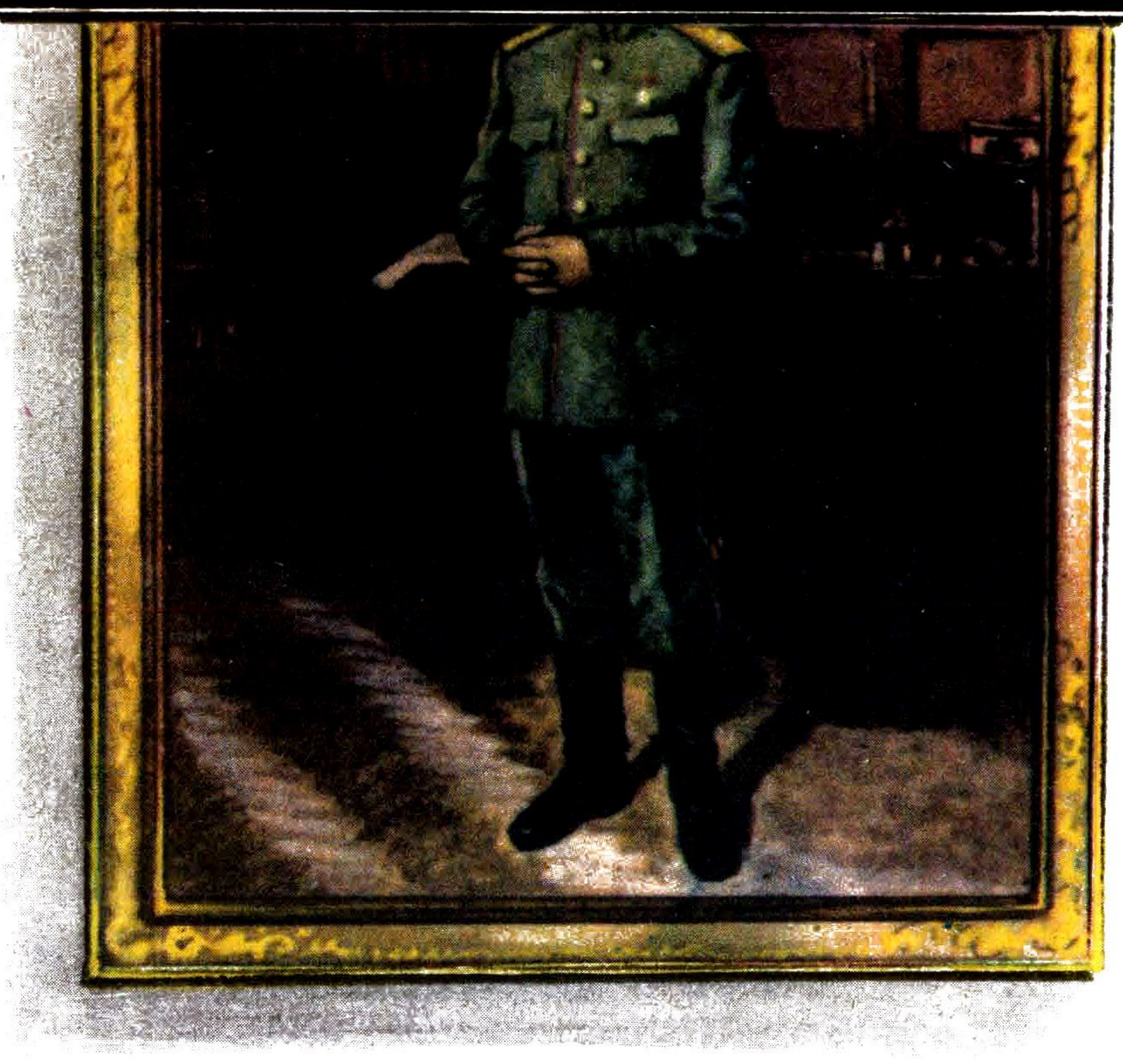

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

— Це все він, це він!! Ми лише виконували його волю!..

Стреси під парасолькою

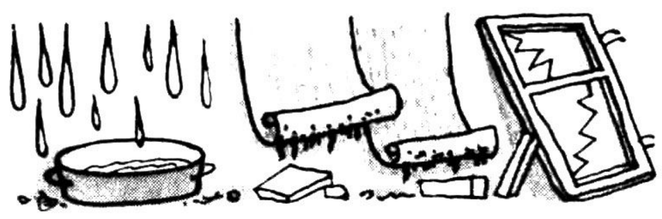

Коли у місті Ровеньках на Ворошиловградщині хочуть комусь побажати чогось нехорошого, то кажуть: «А щоб ти одержав нову квартиру!» Парадокс? У даному випадку, на жаль, ні. Візьмемо, для прикладу, мешканців будинку № 5 кварталу Гагаріна, котрі понад два роки тому вселилися у будинок і досі перебувають у стресовому стані. Бо тільки-но переступили поріг новоспечених квартир — й одразу побачили, що будівельники у кожному закутку попідкладали їм великих і малих поросят, які у канцелярському лексиконі йменуються «недоробками», а в народі — «халтурою». У стінах і стелі щілини, і в дощову погоду в кімнатах треба розкривати парасольки, а по кутках розставляти ночви. Віконні рами й двері від найменшого протягу можуть зірватися з петель, шпалери жолобляться, немов листя у спеку. То крана немає, то унітаз забули поставити, то двері до санвузла не навісили...

— Квартири зимою нагадували морозильні камери, на стінах сніг, у ванних вода замерзала,— поскаржився мені мешканець будинку А. П. Свиньїн. — Тому одну кімнату використовували як холодильник, а в іншій жили, натягнувши на себе ковдри і кожухи. Довелося багато чого дороблятиі переробляти у квартирі. Лише через два роки «відсвяткував» своє новосілля. Так загартувалися холодом, що ніяка простуда нас не візьме.

Подібні «загартовування» пройшла не одна сім'я. Що вже скарг пописали, що вже находилися у міськвиконком та будівельні організації, що вже пополаяли бракоробів! І досі не можуть заспокоїтися.

А може, тільки новоселам оцього будинку так не пофортунило? Та ба! Онде Наталія Миколаївна Литвиненко із будинку № 29 стартувала у марафонському забігу по інстанціях одразу ж після одержання ордера. Цілий рік бігала і писала скарги, аж поки не вибігала, що стіни в квартирі поклеїли пінопластом. А гляньте на будинок під номером 30. Він має такий вигляд, наче над ним позбиткувався тайфун або цунамі! Тепер давайте спробуємо знайти будинок, як кажуть, щойно з конвейєра. Ось він, номер сімнадцять. Повіяло запахом вапна і свіжої фарби. На кожному поверсі щось гупає, деренчить, скрегоче. Це новосели підправляють перехняблені одвірки, вирівнюють «пожований» лінолеум, законопачують щілини, переклеюють шпалери.

Наснажений праведним гнівом та обуренням власників свіжих ордерів, спішно починаю шукати винуватців цього неподобства, на яких можна було б обрушити водоспад сатиричної злості. Наприклад, на Миколу Васильовича Короткова, начальника будівельної дільниці. Це ж його підлеглі мурували отой будинок під № 5. Але на момент пошуків Коротков уже нічого не будував. Ставши головним інженером відділу капітального будівництва міськвиконкому, він приймав заяви на ремонт квартир свого ж виробництва. Та й на цій посаді Микола Васильович довго не попрацював. Кажуть злі язики, що йому незручно стало читати скарги, у яких скаржники ганили збудоване ним житло, і він перейшов на іншу роботу.

То, може, рій критичних стріл спрямувати на ровеньківську будівельну верхівку в особі начальника четвертого рембудуправління тресту «Свердловськжитлобуд» І. В. Касьянова, головного інженера В. С. Долгополова, нового начальника будівельної дільниці Ю. С. Ісраеляна, заступника генерального директора об'єднання «Ровеньки-антрацит» по капітальному будівництву О. І. Гризодубов? Або подвійним дуплетом бабахнути і по батьках міста на чолі з головою міськвиконкому В. О. Пономарьовим, які потурають бракоробам і благословляють на світ неякісні будівельні витвори?

Але виявилося, що вищезгадані товариші й самі добре знають, що поставити знак якості на тих халтурних спорудах — усе одно, що розпалити вогнище в густий дощ. А самі будівельники можуть навіть щедро поділитися досвідом виготовлення браку. До речі, й самі вони скаржаться на брак. Тільки не на свій. А на браковані матеріали, сантехніку, механізми...

— І як ото працювати, хто його знає,— скрушно зітхає Гризодубов. — План будівництва житла нам довело колишнє Міністерство вугільної промисловості УРСР. Міністерство ліквідували, натомість з'явилися виробничі об'єднання. Одне з них «Ворошиловграддержпромвугілля», котре поки що не в змозі забезпечити нас необхідними матеріалами. Потребуємо вісім мільйонів штук цегли, а нам виділяють удвічі менше. Невистачає столярних матеріалів, сантехніки, лінолеуму. План цього року якось виконаємо, а наступного — ой не знаємо чи витягнемо...

Ми абсолютно поділяємо тривоги і турботи будівельників, які стверджують, що тільки у рожевих мріях можна вивершити який завгодно палац, а в реальній дійсності й справді потрібні конкретні і якісні будівельні матеріали.

Але дозвольте, шановні, поцікавитися. Хіба введені в експлуатацію будинки споруджувались із тих матеріалів, якими постачальники вас не забезпечили? І хіба усі ті матеріали були бракованими?

Запитання прості, але переконливої відповіді на них ніхто з будівельників так і не зміг дати. Воно, звісно, якось пояснити, чи то пак, виправдати халтурну роботу набагато простіше й легше, аніж шукати засоби для того, щоб добротно і якісно будувати.

В. БУЛАВКО,
спец. кор. Перця.

Ворошиловградська область.

Олександр ПЕРЛЮК

ДУМКИ ВГОЛОС

● *Навіщо порушувати правило, коли можна зробити з нього виняток?*

● *Не поспішайте давати слово — воно вам ще знадобиться.*

● *Якщо вас дуже просять висловити свою думку,— це означає, що вона вже відома.*

● *Якщо жінка мовчить,— це перша ознака того, що зараз вона щось скаже.*

● *Роботу було проведено велику — збитки і досі підраховують.*

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

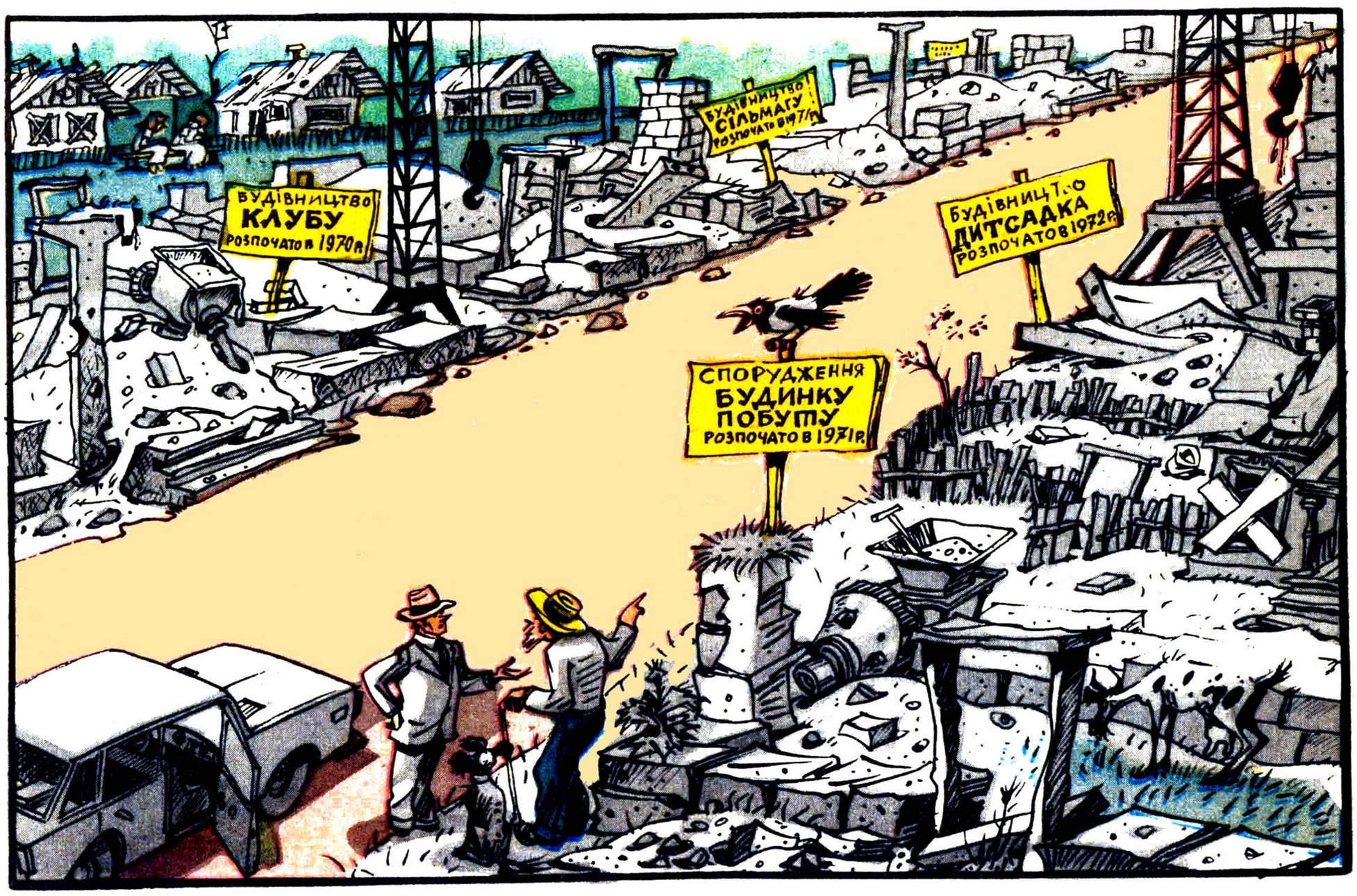

— Куди веде ця дорога?

— Неважко здогадатися — у місто.

ТЕЛЕГРАФНЕ АГЕНТСТВО ПЕРЦЯ

ЗА ЧІТКИМ ГРАФІКОМ

Чіткості роботи працівників кіровоградської міської телефонної станції можна лише щиро позаздрити. Приміром, у жителя міста О. С. Дергунова телефонний апарат перестає діяти точно в травні і мовчить рівно три місяці. Такого графіка зв'язківці залізно дотримуються ось уже сім років.

●

ЕКОНОМІЯ НА МАРШІ

РОВНО. (Кор. ТАП). Надсилаючи шість санаторних путівок вартістю 160 крб. кожна на адресу профкому тресту «Дунайводбуд» (м. Одеса), меліоратори з тресту «Поліссяводбуд» вказали цінність вмісту свого пакета не 960 крб., а всього лише 1 крб. Таким чином вони зекономили на пересилці майже 20 крб.

Щоправда, зекономлені кошти згодом довелося витратити на поштові марки, розсилаючи по різних інстанціях скарги на роззяв із Ровенського поштамту, які загубили того пакета з путівками і замість нього, згідно з існуючим положенням, сплатили одеським колегам скупих ровенських меліораторів вказаного карбованця.

●

АКУСТИЧНИЙ ФЕНОМЕН

ХЕРСОН. (Кор. ТАП). Рідкісною несприйнятливістю до різного роду шумів та інших подразнень відзначаються деякі керівники херсонських міських та обласних організацій. У той час, як мешканці будинків №№ 71, 71-А, 69, 69-А по вул. Ушакова та № 10 по вул. Пугачова ось уже скоро двадцять років жорстоко страждають від нестерпного гуркоту, стуку, дзвону, дзижчання, галасу, лайки, пилу, бруду і диму, що їх розводить розміщений у дворі житлово-комунальний відділ заводу імені Петровського з усіма своїми майстернями, гаражами, складами, пилорамою і склопунктом,— представники означених організацій навіть вухом не ведуть.

Мал. В. ГЛИВЕНКА

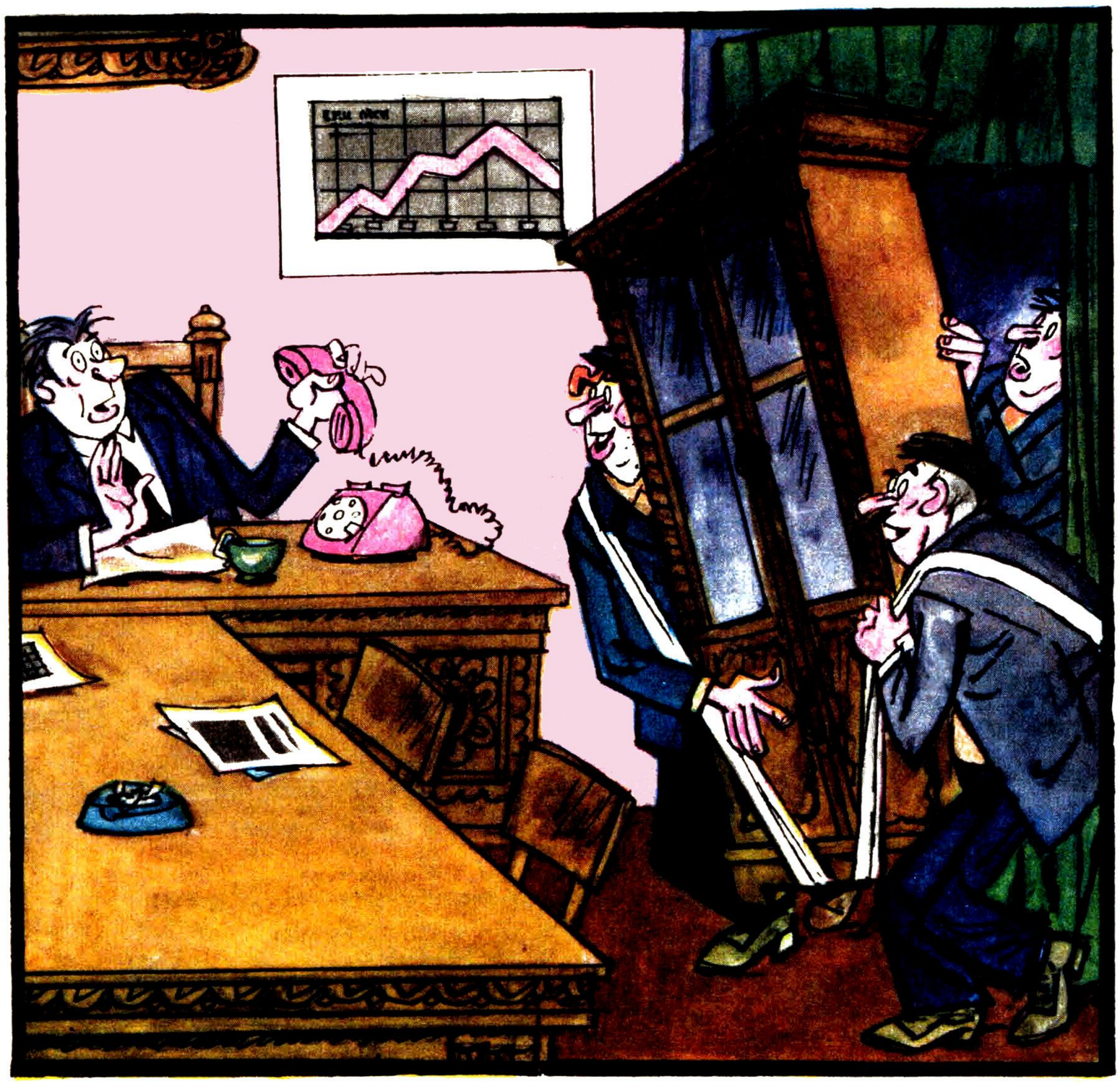

— Де його ставити?
— Зараз подзвоню в ЦК, спитаю...

Мал. В. СОЛОНЬКА

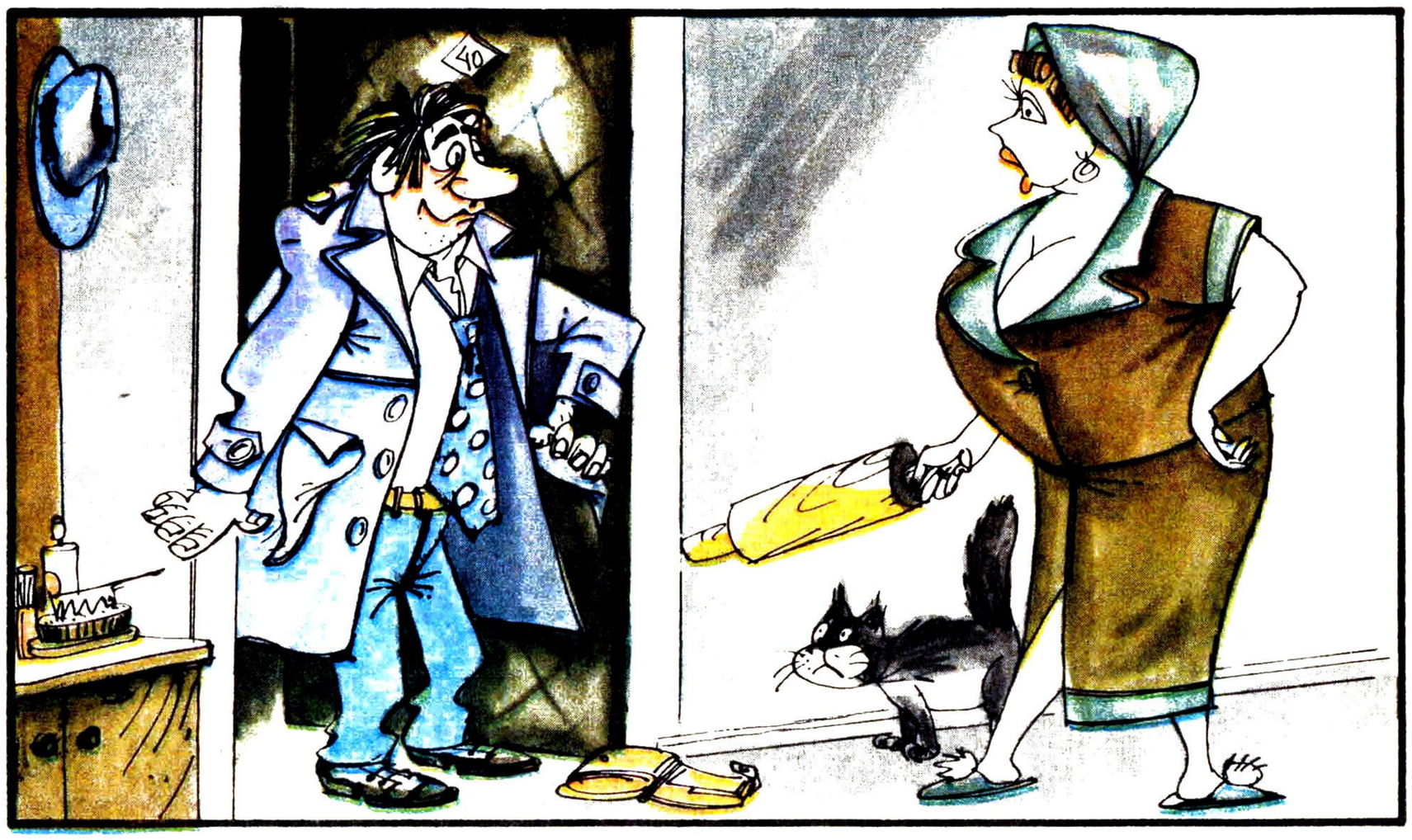

— Може, придумаєш щось нове? У Дитячий фонд ти вже перерахував зарплату минулого разу!

Кому що болить...

Листи читачів до Перця

ДВА ЗАПИТАННЯ ГОЛОВІ

«Ех, розійдись, плече, розмахнись, рука!» — примовляли ми, хлопці з УкрНДІгазу, викладаючи сіносховища спецгоспу «Червона Україна» (Красноградський район на Харківщині) важезними тюками мокрого сіна. Але, як відомо, фізична праця стимулює розвиток не лише м'язів, а й активної життєвої позиції, і тому ми почали сигналізувати адміністрації спецгоспу про це неподобство, прямо називаючи подібну заготівлю кормів злочином. Однак парторга Петра Сергійовича Муху наші слова залишали незворушним, а бригадир Микола Петрович Довгопол порекомендував нам не сунути носа куди не слід,— мовляв, усе життя так сіно заготовляли, і нічого — живемо, не тужимо!

Це немало нас здивувало, і про всяк випадок ми зв'язалися зі старшим агрономом Красноградської агрохімлабораторії Тетяною Володимирівною Перцевою, котра тут же установила, що вологість складуваного сіна вища, а вміст каротину — нижчий від норми, причому в деяких пробах його зовсім не виявлено.

Не сподобалися нам ці дані, відразу згадались черги за м'ясом, згадалося, що наші корови дають чомусь менше молока, аніж їхні зарубіжні посестри, про все зростаючу частку сільгоспзабрудненъ згадалось... Словом, зітхнули ми тяжко та й пішли з горя прогулятися вздовж річки Берестової — колись повноводої та чистої, а нині...

Та й набрели на літній табір для худоби, розташований на околиці села Мартинівки таким чином, що нечистоти від нього, разом із дощовими і талими водами, потрапляють прямісінько в річку.

А ще зручніше тим нечистотам текти в струмок Берег — ліву притоку Берестової — з ферми, яка стоїть за селом Добренським, усього за 250 метрів од того струмка. Є тут недобудований гноївкозбірник, який акуратненько збирає згадані нечистоти у небетоновану яму, звідки частина їх просочується в грунтові води, частина таки вивозиться в поле, а частина (особливо під час дощів) по турботливо прокладеній для неї трубі поповнює струмок такими принадами, що верби уздовж берега геть повсихали...

Вражені та обурені побаченим, намагалися ми розбудити місцевих жителів — тих, хто щодня на собі відчуває наслідки екологічного головотяпства. І хоча всі з нами погоджувались, та встрявати в можливий конфлікт із місцевим керівництвом ніхто не бажав.

От ми й хочемо у зв'язку з цим спитати у голови спецгоспу Володимира Васильовича Злидня: доки «Червона Україна» підкорюватиме природу, воюючи з нею?

Владислав БОБИЛЬОВ — секретар комсомольської організації УкрНДІгазу, Василь РОГОЖИН — молодший науковий співробітник, Володимир КРИВЦОВ — інженер.

м. Харків.

МІНІСТРА — ДО СУДУ?

Шановна редакціє! Після тривалої тяганини я вирішила більше не писати різним інстанціям і звернулася у Київський міський суд із позовом до міністра побутового обслуговування населення УРСР. Кінець-кінцем, він відповідає за роботу галузі, отож йому не повинна бути байдужою честь, сказати б, його фірми. Оскільки керівники Закарпатської фабрики хімчистки та фарбування одягу ту честь відстоюють досить своєрідно: упертo намагаючись видати чорне за біле.

Тривалий час у минулому році вони переконували мене, що килим виробництва НДР, який я здала в хімчистку, ніхто не зіпсував і що той килим «має товарний вигляд і придатний для експлуатації». Ужгородський міський суд, куди я звернулася, втративши надію на чесність керівників фабрики, провів експертизу й переконався у їхньому бракоробстві. Переконався, проте мій позов задовольнив «частково»: себто я отримую грішми частину вартості килима, а інша частина виражається у вигляді зіпсованої речі, з якою я можу робити, що схочу — або продати, або ж користуватися нею. Отак суд пожалів бракоробів. Хоча є правило, згідно з яким вони зобов'язані повернути замовникові повну вартість або рівноцінну річ.

І хоча мова йде у даному разі не про таку вже й велику суму (експерт оцінив килим із врахуванням зносу в 119 крб.), я не хочу бути ободреною.

Ірина ЛОПАТІНА, пенсіонерка.

ВІД ПЕРЦЯ. Міністр якраз перебував у відпустці, а тому я зв'язався телефоном із керівником юридичної служби Міністерства побутового обслуговування республіки О. П. Іваниченком. І висловив йому ту думку, що боротьба за честь мундиру, честь фірми повинна полягати, либонь, у тому, щоб у будь-якому випадку замовник чи клієнт фірми був задоволений рівнем та якістю сервісу. Олександр Петрович погодився і пообіцяв посприяти у доведенні цієї загалом простої думки до ужгородських майстрів чищення та фарбування. То, може, вона до них таки дійде? І вони позбавлять свого міністра судової тяжби?

ЧОМУ В МИНУЛОМУ ЧАСІ?

Пишемо до рубрики «Кому що болить». У нас, людей похилого віку, до того ж інвалідів, багато що болить. В одного — одне, в другого — інше, а в усіх разом болить душа за долю музею імені нашого славного земляка Г. І. Петровського. Цей музей животіє на громадських засадах у селищі Печеніги Чугуївського району на Харківщині.

У книзі відгуків тут можна прочитати такий запис: «Ми з сином оглянули експонати... вважаємо, що в такому вигляді музей може завдати шкоди справі виховання любові до рідного краю і шанобливого ставлення до його історії. Необхідно терміново відремонтувати приміщення». Запис зроблено влітку 1987 року. Неважко уявити, що відтоді вигляд музею кращим не став.

Серед його найновіших експонатів є ескіз проекту і договір нашого селищного виконкому з Харківським обласним виробничим художньо-оформлювальним комбінатом (директор А. А. Мірошниченко) на ремонт і оформлення музею. Ці роботи призначалися на перший квартал цього року, та, видно, тов. Мірошниченко сподівається, що ескіз і договір у таких умовах довго не витримають, що вони скоро зотліють, як це вже сталося з документами XVII ст., котрі мали нещастя потрапити до експозиції нашого музею. А разом з ними зотліє і відповідь голови Чугуївського райвиконкому В. Ю. Кулика за № 415, котрий відписав нам, що «факты волокиты с оформлением музея имели место». Це нам і так було відомо. Невідомо тільки, чому він про ту «волокиту» пише в минулому часі?

Т. СУЛИМА, В. ГЛУЩЕНКО, А. ЛОЗОВИЙ, члени ради музею.

А Я НЕ КАСКАДЕР

У А. П. Чехова є оповідання, в якому візник розповідає про свою гірку долю власній конячині. Я теж тепер, бувае, підійду до свого залізного коня,— автомобіля ЗАЗ-968М,— та й кажу йому:

«Лихо мені з тобою! Наче й недавно тебе зробили — у 1984 році, а вже за три роки з чимось проіржавіли наскрізь і двері, і боковини, і кришка багажника. Ой, та й склали ж про це акта у січні 1988 р. на Ровенській станції автотехобслуговування та й послали на завод «Комунар». А звідти прийшла бомага за підписом заст. генерального директора І. С. Трипольського. Ось послухай, що він пише: «Антикоррозионное (заводское) покрытие кузова не обеспечивает полной гарантии от коррозии на весь срок эксплуатации автомобиля...» Чуеш? Виходить, що 3—4 роки — це вже увесь строк? А далі: «...так как со временем оно старает и теряет свои защитные свойства, разрушается от вибрации, повреждается ударами песка и камушков...» Ти чуеш? Товариш Трипольський, видно, думає, що я, мов каскадер, їздив догори колесами, раз дверцята угорі і кришка багажника аж біля вітрового скла побиті піском і камінцями. Та ж ні! А там, кудy справді пісок і камінці залітають — зісподу кузова,— там усе гаразд. Тож на «Комунарі» бракороби пофарбували, мабуть, просто по іржі, от воно й... Ти чуеш?»

Мовчить ЗАЗ-968М. Сказано ж — худоба безсловесна!

В. ПЕЛЕХ.

Ровенська область.

«ГЕРМОЗОНУ РЕАКТОРА — ДОСТРОКОВО!» УРА??

Дуже порадували нікопольців журналісти кам'янсько-дніпровської районної газети «Знамя труда» (Запорізька область). Наші райони змагаються між собою, і нікопольська газета «Південна зоря» 28 липня цього року опублікувала сторінку інформації про життя-буття друзів по змаганню. Не помилюся, коли скажу, що прикувала до себе загальну увагу, більше того — приголомшила читачів замітка під гордим, хоч і лаконічним заголовком — ну, просто у дусі клятих застійних часів: «Достроково!»

«Вперше на Запорізькій атомній електростанції,— аж захлинається від захвату «Знамя труда»,— на шостому блоці оболонка гермозони реактора забетонована за 20 діб, на що раніше йшло 30—35. ...Ударні темпи дали можливість прискорити спорудження шостого блоку на 15 днів, достроково надати фронт робіт, економити значну кількість матеріальних і трудових ресурсів».

Чесно скажу: аж моторошно стає, коли читаєш такі «радісні» вісті. На чому економлять?! І де гарантія, що це знову не за рахунок якості?

Віктор КУЛЬЧИЦЬКИЙ.

м. Нікополь Дніпропетровської області.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

МАКСИМАЛЬНО РОЗЗОСЕРЕДЖЕНИЙ КАВУН

Хочу розказати про три цікавих документи, які одержала протягом року наша агрохімлабораторія.

Перший з них — лист Укрсільгоспхімії «Про організацію контролю за вмістом нітратів у картоплі та овочах урожаю 1988 року» — прибув у березні. Ну, що таке нітрати, думаю, пояснювати не треба. Це, як писала «Медицинская газета»,— міна уповільненої дії, вони впливають на імунну систему людини, викликають ракові захворювання тощо. І дуже добре, подумали ми, що нарешті визначено максимально допустимі норми вмісту в продуктах цих гірких плодів нашого бездумного захоплення хімізацією. Ось вони, ці норми: в 1 кг картоплі — 80 мг, томатів — 60, динь і кавунів — 45, груш — 35, петрушки — 350, кропу — 400 і т. д.

Але не встигли ми як слід порадіти, коли приходить другий лист під назвою «Допустимий вміст нітратів в окремих харчових продуктах для населення Української РСР». З цього документу, затвердженого начальником головного санепідуправління Міністерства охорони здоров'я УРСР В. В. Ветчинiним, ми дізналися, що й 120 міліграмів нітратів у кілограмі картоплі ніяк не завадить! У кавунах та грушах — по 60, у динях — 90, а в петрушці та кропі — то й взагалі по 1500...

Тільки отямилися ми від подиву, як невтомна пошта несе ще один лист. Він іменується: «Допустимые уровни содержания нитратов в продуктах растительного происхождения и методы их определения» і затверджений головним державним лікарем СРСР Л. І. Кондрусевим. Прочитали ми його й ахнули: виявляється, що й 250 мг нітратів у кілограмі картоплі для нашої людини — ще не біда! У томатах їх можна сміливо споживати до 150 мг і так далі...

Тут уже наші голови геть порозпухали від роздумів. Чому вірити, чим керуватися? І як можна практично виконати, скажімо, таку глибокодумну рекомендацію (дослівно цитую з документу № 2):

«Рослинні харчові продукти, вміст нітратів у яких перевищує допустимі кількості, але не більш як у 2 (два) рази, вважаються умовно придатними. Вони можуть бути використані в умовах максимального роззосередження, за винятком їх використання для установ, які обслуговують дошкільні й лікувальні заклади, а також дієтичні їдальні».

Гм... Дуже цікаво було б дізнатися: як можна роззосередити, приміром, «умовно придатний» кавун?..

Звісно, можна було б на все наплювати та й вибрати собі для керівництва найпідходящіший — третій варіант. Адже він навіть виключає необхідність аналізу, бо городина просто не в змозі «докотитися» до таких рівнів, які шановний т. Кондрусев вважає цілком допустимими! Але ж біда в тому, що все це стосується нашого здоров'я. І то не тільки фізичного. Бо якщо людині сьогодні говорити одне, завтра — інше, післязавтра — ще інше, то вона, чого добrого, запідозрить, що за охороннооздоровчими вивісками сидять люди з далеко не завжди чистим службовим сумлінням. Нехай навіть в умовах максимального роззосередження.

Георгій БЕРИЛО, завідуючий Комінтернівською агрохімлабораторією.

Одеська область.

ВІД ПЕРЦЯ. Коли цей лист уже стояв у номері, я не без цікавості дізнався, що агрохімслужба республіки ощасливлена ще одним оригінальним документом. У листі під назвою «О временном изменении допустимой концентрации нитратов в растениях и кормах», підписаному заступником голови Держагропрому УРСР О. Г. Ткаченком, зокрема, дозволяється давати у корм худобі вітамінно-трав'яну муку з вмістом цих хімічних принад до 2000 мг/кг замість колишніх 800 мг. І якщо взяти до уваги слово «временное», то можна гадати, що це — іще не межа...

● ● ●

ЛІМІТ... НА ЗДОРОВИЙ ГЛУЗД?

Перед початком нового опалювального сезону мені дуже цікаво було б дізнатися — як то воно почувається тим товаришам у високих інстанціях, котрі складають та затверджують певні ліміти? Чи не холодно їм вряди-годи? Чи не жарко? Бо нам, як по правді, то буває по-всякому...

Виділяють, приміром, нашому автопідприємству на квартал ліміт на природний газ у кількості аж 65 тисяч кубічних метрів. Пали — не хочу. Прекрасно? Авжеж. Але от у жовтні минулого року, припустімо, надворі стояла погода — кращої не придумати. Мрія відпускника! То навіщо ж було газ переводити? А вже в листопаді та грудні — завелося, довелося покочегарити добряче, щоб співробітників не поморозити. Але в цілому ми у свій квартальний ліміт повністю вклались, ще й зекономили 7 тисяч кубометрів. Хвалити нас за це треба? Еге, якби ж то...

Ота наша економія у конторі «Вінницягаз» анікогісінько не зворушила. А от за те, що ми в окремі місяці виходили за межі середньодобових норм витрачання газу, нам виставили добрячий рахунок — злупили з нас за ніби перевитрату в чотирикратному розмірі. «Згідно,— кажуть,— з інструкцією!» Та звідки ж такі безглуздії інструкції беруться?!

Василь СЛОБОДЯНЮК, в. о. головного механіка АТП-10555.

м. Вінниця.

КОМЕНТАР ПЕРЦЯ. У даному разі — з Москви. Одна з цих інструкцій, за № 47 від 13 квітня 1987 року, затверджена головою Держплану СРСР тов. Тализіним, наказує стягувати плату за кількість газу, витрачену підприємствами понад ліміт, у чотирикратному розмірі. А «Правила користування газом у народному господарстві» № 219, затверджені 19 вересня 1985 року наказом міністра газової промисловості СРСР, та «Правила подачі газу» № 136/7, затверджені Держпланом СРСР 25 вересня 1986 року, роз'яснюють, як ті понадлімітні витрати вираховувати. Згідно із цими «Правилами», кількість газу, виділеного підприємству на квартал, ділиться на кількість днів у кварталі і таким чином встановлюється добова норма витрачання газу. А що дні бувають теплі й холодні — на таку дріб'язкову обставину високі регламентуючі організації якось уваги не звернули.

Далі. Розрахунки за газ із підприємствами проводяться за кожен місяць окремо. Не вибрали ви, скажімо, у жовтні місячної норми — платіть за те, скільки фактично спалили, а за зекономлене — спасибі: для вас воно, як ви правильно, Василю Максимовичу, формулюєте, «гавкнуло». Зате як у наступні місяці вийдете за рамки ліміту — будь ласка, гоніть у чотирикратному!.. Що успішно й робиться. Скажімо, лише у вашій же Вінниці в першому кварталі цього року понад ліміт з підприємств було стягнуто 75,9 тис. крб. підвищеної (читай — зайвої) плати. Отакі пироги! Питаємо, кому вони вигідні? Ну, в кожному разі, не підприємствам-споживачам палива. Може, державі?.. Теж ні: економити паливо такий порядок нікого не заохочує. Виходить, відомству? Сиріч, Міністерству газової промисловості СРСР? Почекаємо, однак, яку відповідь дасть мені на це запитання його керівництво.

Мал. О. АЛЬОШИЧЕВА

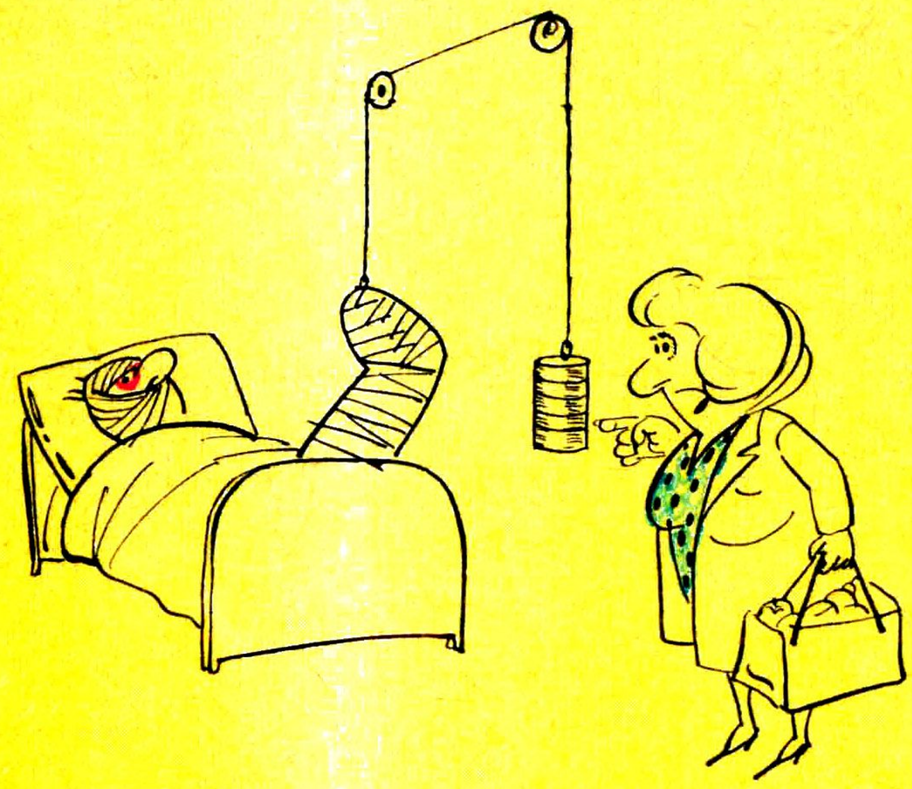

— А тебе тут не обважили?

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

...В. Клюю — проректору республіканської вищої школи управління агропромисловим комплексом. ***Як повідомив редакції (у відповідь на лист групи читачів) начальник відділу по контролю і координації роботи будівельних та проектних організацій міста Київської міськради А. Журавльов, за необгрунтовану вирубку дерев заповідного Голосіївського лісу для будівництва учбового комплексу школи, за ігнорування громадської думки В. Клюй звільнений від виконання обов'язків ректора та посади проректора. Проректору школи І. Поліщуку оголошено сувору догану, колишньому голові Московського райвиконкому І. Ятченку та керуючому районним трестом зелених насаджень П. Жуку — догани.***

...В. Бабійчуку та Є. Фолюшняк — секретарям Тульчинського райкому партії, а також голові райвиконкому Ю. Деркачу. ***Як повідомив секретар Вінницького обкому Компартії України Г. Буртяк, за знищення тиражу районної газети «Зоря комунізму» за 24 травня 1988 року (у зв'язку з публікацією небажаного цим керівникам критичного матеріалу) на них накладено суворі партійні стягнення, за їх рахунок відшкодовано вартість паперу та друкарських робіт.***

...П. Козлу — заготовачу Талалаївського (Чернігівщина) коопзаготпрому, який не доплатив здавачам села Поповички гроші за м'ясо. ***Як повідомив голова обласного комітету народного контролю П. Ковтун, за це йому оголошено догану і позбавлено премії за другий квартал. Керівництву райкоопзаготпрому рекомендовано розглянути питання про можливість дальшого перебування П. Козла на посаді.***

Мал. Ю. КОСОБУКІНА

Без слів.

Вяжіть мене!

ГУМОРЕСКА

Прибіг до мене в міліцію несерйозний тип. Захеканий і з порога руки простягає:

— В'яжіть мене! Я — убив!

— Давайте,— кажу,— все по порядку. Пройдемо до мене в кабінет. Складемо протокол. Щоб усе — по закону. Як має бути.

Він — руки назад. І йде попереду мене. Як ото із залу суду, під вартою після вироку.

— Сідайте,— пропоную йому стілець.

— Та я хоч зараз готовий сісти! — б'є себе в груди. — На максимальний строк!

— Та ні,— всміхаюся,— ви неправильно мене зрозуміли. Присядьте, заспокойтеся. Зберіться з думками.

— А що тут збиратися — і так усе ясно! — чоловік мало не рве на собі волосся. — Негідник я — та й квит! Негайно направляйте мене в буцегарню, а звідти прямим ходом — туди, де Макар телят не пасе.

— Давайте,— кажу,— все спочатку. Хто ви й ким працюєте?

— Пітекантроп я, дикун — от хто! Злочинець, якого треба до найвищої міри! — кричить, аж захлинається.

— Спокійно,— намагаюся вгамувати пристрасті. — Розкажіть, як належить, по-людському. Ваше прізвище, ім'я, по батькові? Місце роботи?

— Руйнач я. Левко Мартинович. Працюю директором заводу. Безалкогольних виробів. А до того був начальником пересувної механізованої колони, що осушувала землі. А ще до того — головою правління колгоспу, що на тих землях господарював, поки не почали їх осушувати.

— То ви, шановний, заслужений чоловік!

— Який там заслужений! Злочинець я. Рецидивіст! Матінку-природу он знищив — до інфаркту, можна сказати, довів.

— А-а, от воно що... Ви б із цим питанням зайшли до прокурора,— зрештою, почав мені вже набридати той дивак.

— Та був.

— Ну й що?

— Порадив піти до суду. Написати заяву.

— На кого?

— На себе.

— І ви написали?

— Аякже. Заніс. Там подивились на мене. З ніг до голови. Викликали «швидку допомогу».

— Завезли? — цікавлюся.

— Ні. Подивилися в очі, постукали молоточком. Чи клепки на місці, не порозсихалися. Поговорили зі мною. Сказали — ви нам не підходите. Ще до наших героїв не доросли. Визрівайте потроху... Та й коло дому висадили.

— Що ж вам треба? — ніяк не можу дотумкати.

— Справедливості! Коли я губив природу, то маю за це відповісти по закону, чи ні?

— Ясна річ — маєте...

— От і садіть мене! Інакше — не вийду з вашого кабінету. Зроблю собі тут камеру-одиночку. Ще й оголошу голодовку.

— А вас хіба не штрафували? За порушення закону про охорону природи? — питаю з надією.

— Де там! Раз, здається, на десятку. За отруєння річки. А премії дали — тисячу. За перевиконання завдань п'ятирічки.

— Стривайте-стривайте... Це не про вас торік у газеті стаття була? З портретом на першій сторінці?

— Ну, була.

— То який же ви злочинець? Ви ж справді солідна людина. В президіях сидите, плани перевиконуєте, на Дошці пошани фото ваше висить. Медаль вам недавно вручили — по телевізору бачив. Самих премій скільки отримали. На трьох би вистачило. А ви кажете — обікрав людство. Майбутні покоління пограбував... Хіба буває передовий грабіжник? Чи заслужений злодій республіки?

— А хто ж я по-вашому? — наступає Руйнач.

— Якби ви, приміром, у трамваї до мене в кишеню залізли,— терпляче роз'ясню. — Карбованця витягли. Тоді ясно: злодій. А природа... Діло — наживне. Трава нова виросте. Риба в річці з'явиться.

— А як не з'явиться? — знов до мене присікався Левко Мартинович.

— Імпортну їстимемо,— кажу. — Купуємо ж картоплю на Кубі, яблука — у Польщі, сметану — у Фінляндії. То чого маємо рибу із своєї Калабаньки вживати?

— А річку де купимо? Ту, що зникла, яку я осушив?

— Як де? Може, десь і продадуть.

Задумався чолов'яга.

— То що, нічого не буде? — глянув на мене страдницьким поглядом Руйнач. — Не посадите за грати? Років хоч п'ять, може, дасте? — почав канючити.

— І не просіть,— кажу,— і не моліть — нічого не буде. Це не в моїй компетенції. Хіба що машину можу дати. Додому вас відвезти. Не крали, не вбивали нікого, не грабували. То й не морочте людям голову, чешіть додому! — сердито кидаю вже в наказовій формі.

— Отак усі кажуть,— тяжко зітхає Левко Мартинович. — Куди не поткнешся. Прошу, доводжу — ані в зуб. Люди добрі, волаю, в'язниця по мені плаче! Річку загубив, ліс вирубав, поля висушив. З квітучої землі пустелю зробив. А мені кажуть: «Ти ж герой, передовик! Маяк наш!»

Отож — і «маячу» досі.

Євген КОЛОДІЙЧУК.

м. Київ.

РОЗПЛАТА

— Був друг у мене, а тепер
Його навіки втратив...
— А що з ним скоїлось? Помер?..
— Чого б йому вмирати!
Хвороб ніяких ще не знав,
Здоров'я він міцного.
Мені ж за критику сказав,
Що я помер... для нього.

ЧИМ ПАХНУТЬ ГРОШІ

— Неправда, що не пахнуть гроші,—
Зітхнувши, Гнат сказав Тимоші. —
Я взяв хабар одного разу —
Запахло смаленим відразу...

Володимир ДУГАР.

Мал. Р. САХАЛТУЄВА

— От добре, що ви нагодились! А то дружина так самогон заховала, що сам я ніяк не знайду!..

КОЛОЛІТЕРАТУРНЕ

Перечитуючи СОКРАТА...

НОТАТКИ ВРАЗЛИВОГО ЧИТАЧА

Продовжують потрапляти до рук книжки, які так і наводять на думку: ох і не проста людина автор! Освічена. З антикою знайома, як з перебігом поточного футбольного чемпіонату. Бач, які образи! Тут і ремінісценції з Давнього Риму, і з Еллади...

Наприклад, у Валентини Малишко (збірка «Стежина», Київ, видавництво «Дніпро», стор. 59):

А молодість його чекала
Удома, де письмовий стіл,
І тогу музи одягала,
Як тільки він того хотів...

Тобто, говорячи безпретензійною прозою,— як тільки приходило натхнення, юність переодягалась у тогу музи. Але цього не може бути хоча б тому, що муза — як жінка (або визначимося обережніше — істота жіночого роду) — тогу носити не могла. Це був чоловічий одяг. У залежності від фасону та кольору в Давньому Римі тога вирізняла сенатора, вершника, юнака... Мабуть, музі більше підійшов би жіночий верхній одяг — палла. Його, в свою чергу, не носили чоловіки. Хіба що актори, які виконували жіночі ролі.

Коротше, з давньоримською тогою не так просто, як, приміром, із сучасними брюками, які носять усі, незалежно від віку і статі.

Поетеса Наталя Ткаченко, бажаючи показати гармонійну розвинутість свого ліричного героя, сільського вчителя, на сторінці 16-й збірки «Покоління» (Київ, «Радянський письменник») пише:

Із класом провівав зерно
Клав кукурудзу у кагати,
А вечорами — все одно
Брав інтеграл, читав Сократа...

Даремно поетеса інкримінує вчителю таке заняття. Читати Сократа він просто не міг. Як і ми. Оскільки великий грецький філософ не залишив по собі жодної письмової праці. Свої думки він висловлював у бесідах з учнями. Вони, зокрема, Платон і Ксенофонт, і донесли мудрі сентенції свого вчителя до наступних поколінь, зафіксувавши його твердження у власних творах. І якщо вже згадувати Сократа, то, мабуть, у такому контексті, де б він фігурував як дійова особа, а не автор...

Але сучасні поети, здається, змовилися вславляти Сократа-автора. Вони, мабуть, не уявляють, як це можна: мати стільки думок, таку популярність — і не друкуватись!..

Зовсім невинно звучать ось ці рядки з поезії Олександра Шарварка (збірка «Міра вогню», Київ, «Радянський письменник», стор. 58):

...Зривався дощ, лукавила зозуля...
Було так, мабуть, за часів Перікла
І повторилося не раз потому і не два...

Але, коли пригадати, що йдеться про місцевого ліричного героя, про Київщину, звідкіля і автор родом, то мимоволі виникає питання: при чому тут видатний діяч часів «золотого віку» Афін? Для ілюстрації думки про повторюваність природних процесів? Але з таким же успіхом можна було згадати і Тутанхамона... Вони обидва не мали до земель, де «зривався дощ, лукавила зозуля», ніякого відношення.

Можливо, неохайності поетичного письма — «діла давно минулих днів», і про них не варто було б згадувати, якби не невтомність, з якою митці продовжують демонструвати ерудицію навпаки. Свіжий приклад. Галина Паламарчук у вірші «Вечірні розмови» пише:

Вирішуєм, бува, проблеми віку.
І що таке євангельський потоп...

(Збірка «Сонячне сплетіння», Київ, видавництво «Молодь»).

Щодо потопу. Про нього йдеться у Старому завіті. В Новому, тобто Євангелії, є тільки посилання на цю подію, як на біблійну. Було б правильно сказати «біблійний потоп», або всесвітній. Але поетесі, видно, ніколи уточнювати походження слів і виразів. Вона поспішає писати «вірші філософського звучання» (це — слова з анотації).

Боюсь почути докір: автор цих нотаток керувався бажанням «свою ученість показать». Якби навіть так, то, відверто кажучи, великої вченості, щоб помітити згадані «проколи», не треба. На жаль... І це «на жаль» — стосується не лише авторів, а і їхніх рецензентів, редакторів, які не помічають або дивляться крізь пальці на поверхове й довільне маніпулювання дзвінкими словами і славетними іменами.

П. СТОРОЖЕНКО.

м. Полтава.

Мал. В. ЧМИРЬОВА

— Ану пошвидше! Бачиш же, що написано!..

Мал. В. ГОНЧАРОВА

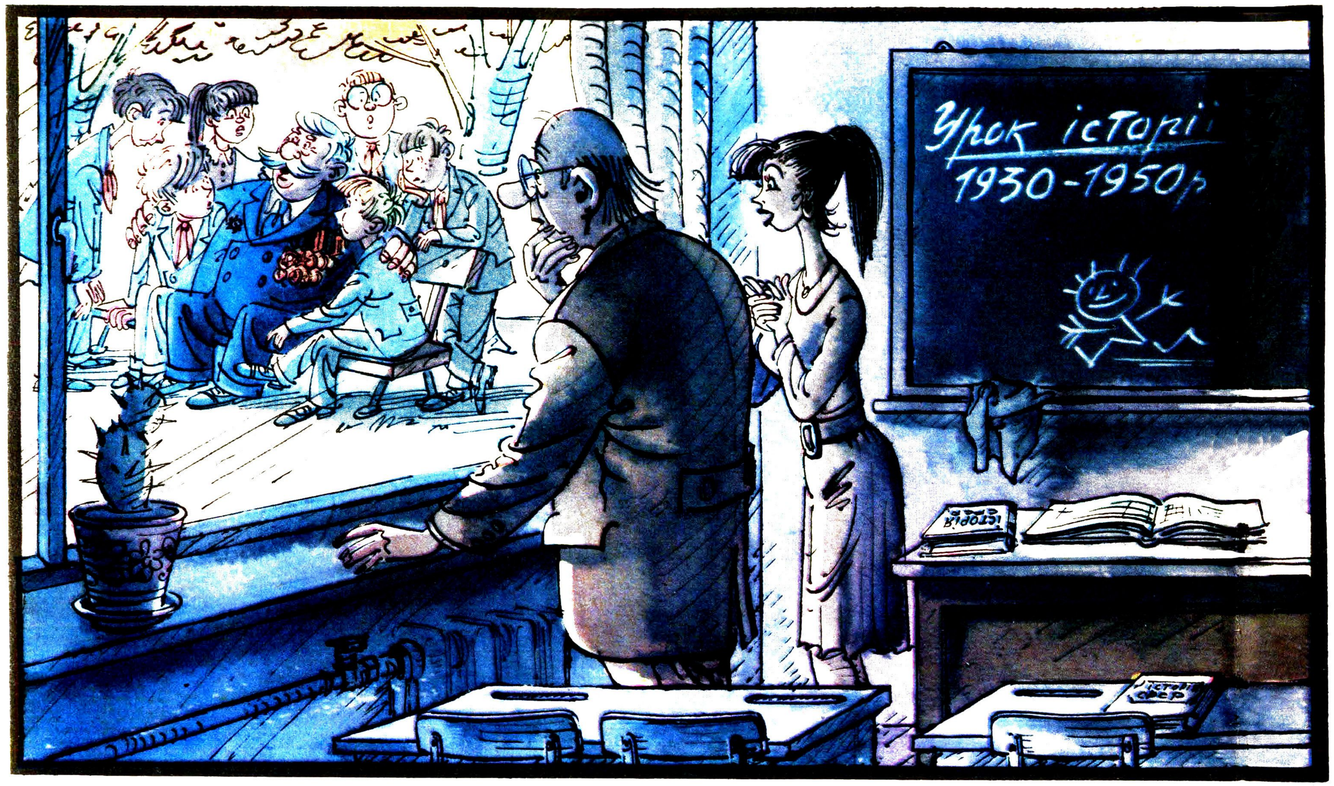

— Знову зірвали урок?
— Та знову. Побігли до діда Миколи слухати його історичні спогади.

Епістолярна реклама

ГЛИБОКО певен, що якби на всіх перехрестях розвісити плакати із закликом відвідати невеличке селище Голобу Ковельського району, що на Волині, паломництва не спостерігалося б. А між тим, народ сюди валом валить. Хоча, здавалось би, особливих пам'яток старовини тут не густо.

Рекламою селище зобов'язане Г. С. Войдюк. За псевдонімом вона не ховається, відкрито собі «паблісіті» створює, не шкодуючи для цього ні часу, ні сил. Коли я попросив Галину Семенівну познайомити мене з її творчим доробком на ниві епістолярної реклами, вона поклала на стіл кілька кілограмів свіжих паперів, а потім гукнула: «Доню, ану піднімись на горище і пошукай там мої скарги на колишнього директора!»

Колишня працівниця місцевого плодоконсервного заводу обрала стрижнем свого методу реклами боротьбу за правду. Не за правду взагалі, а за ту її частину, яку умовно називають «своєю правдою». Галина Семенівна вирішила, що колишній директор заводу М. Марчук прискакувався до неї ні за що, ні про що. А директор був упевнений, що трудова дисципліна однакова для всіх і порушувати її ніхто не має права. Оскільки про дисципліну Галина Семенівна не мала бодай найменшої уяви, то кожну вимогу дотримуватися хоча б елементарного порядку на роботі розцінювала як лихі наміри щодо неї особисто.

Словом, боротьба почалася не на життя, а на смерть. Директор — слово, а Галина Семенівна — лист куди треба. Директор після ревізії, яка виявила на тарному складі, м'яко кажучи, великий бедлам, переводить Галину Семенівну в рядові робітниці, а вона щодня демонстративно сідає на прохідній, в'яже шкарпетки та кофти і прислухається, як чергова комісія допитує директора. Директор кволо відмахується від комісій протоколами засідань профкому і рішеннями товариського суду, в яких зафіксовані грішки Г. Войдюк: то вона побила на робочому місці підлеглу

К Копанчук, то затіяла бійку з інженером по техніці безпеки О. Набок, то гуляла, коли заманається і де заманається, то крила підлеглих і не підлеглих брутальною лайкою. А Галина Семенівна била директора важкими, як голобля, звинуваченнями: він, мовляв, розікрав увесь завод, а до того ще й намагався згвалтувати її, бідну, беззахисну жінку.

Змінився директор. Але не змінилася Войдюк. І при новому начальстві вона на тарному складі як ся знала, так ся й повертала. Перевірка знову зафіксувала бедлам в обліку тари, і новий директор П. Тарасюк рішуче звільнив горе-завідуючу. За втратою довір'я. Не врахував чоловік гіркого досвіду свого попередника. І поплатився. Тепер уже його терзають комісії: чому знущаєшся над чесною трудівницею, чому б'єш її, бідолашну, до втрати свідомості? Директор з горем навпіл переконає одних, що пальцем її не торкався, а на порозі — свіжі сили з новою голоблею, обгорнутою листами жертви трудової дисципліни...

Останнім часом помітно збільшилася кількість приїжджих і в місто Нововолинськ. Ніде не затримуючись, вони поспішають на шахту «Нововолинську». Що ж, шахта варта того — трудовий рік, як правило, закінчує якщо не в жовтні, то в листопаді. Але тут важливо мати козирі. В Небельмеса вони є. Коли, приміром, виникнуть претензії до нього, то він прикинеться невинним ягням: «А при чому тут я? Люди ж кажуть, а диму без вогню не буває». А якщо почнуть допікати, то він ударить козирним тузом: «Я не довіряю нашому міськкому партії!» І напевно прибуде нова комісія, солідніша — як-неяк, пише не рядовий електрик, а член бюро парторганізації шахти.

І їдуть, і перевіряють, і одну за одною спростовують чутки. А Сергієві Івановичу хоч би хни. Він добре затямив, що всі перевіряючі йдуть немовби готовим штреком. І ніхто не копне в іншому напрямку, тобто не поцікавиться: «А власне, чого ти, чоловіче, пишеш, передаєш оті вигадки, що їх тобі нашіптують по кутках? Може, тому, що тобі не вдалося неправдами відвоювати нову квартиру саме в тому будинку, який тобі найбільше до вподоби, і тепер ти просто прагнеш насолити?» Не вистачає сміливості. Бо ще, чого доброго, хтось запідозрить у затиску критики.

Зате не бракує нахабства майстрам подібної реклами, які добре пристосувалися до нинішньої обстановки правди і гласності: мовляв, поки там розберуться, а ми свій шмат устигнемо урвати.

Ці методи і прийоми, на жаль, спрацьовують. І будуть спрацьовувати доти, доки в перевіряючих інстанціях не переведуться перестрахувальники, які бояться називати речі своїми іменами: брехню — брехнею, наклепи — наклепами, підлість — підлістю.

А. ПРОСКУРОВ.

Волинська область.

Народні усмішки

РЕШТУ БУДЕШ ВИНЕН

Приятель до приятеля:
— Виручи, голубе! Терміново потрібні тридцять карбованців.
— Є тільки сімнадцять,— каже приятель.
— Гаразд, давай сімнадцять, а решту будеш винен...

Повідомив В. БЛАГОДИР.

м. Олевськ
Житомирської області.

ПЕРЕЛЯК

— У неділю я ледве не помер від страху! — розповідає Василь колегам по роботі. — Уявіть собі, гуляю в лісі і раптом бачу — гадюка!
— І що ж було далі?
— Потім придивився і побачив, що це просто палка.
— Чому ж ти тоді так налякався?
— А тому, що палка, котру я схопив, щоб ударити нею гадюку, виявилася гадюкою!

ЗАПИТАЙ У МАМИ

— Тату, ти не знаєш, де Кордильєри?
— Запитай у мами. Вона завжди переставляє все з місця на місце.

Повідомив І. ГОРДІЄНКО.

м. Єнакієве
Донецької області.

НА МОРІ

Чоловік з дружиною купаються в морі.
— Ти, чоловіче, весь час біля мене. Боїшся, щоб я часом не потонула?
— Розумієш, на тобі стільки золота, що я боюсь його втратити.

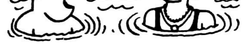

ДОПИТЛИВІ БРАТИКИ

— Так ви той телепень і є? — запитали малі хлопчики парубка, що прийшов до їхньої сестри.
— Що за телепень? — зніяковів хлопець.
— А мама татові так сказала: «Нашу Клаву треба чимскоріш за якогось телепня віддати, бо ніякого толку з неї не буде».

Повідомив С. ЯНЧІЙ.

с. Нересиця
Тячівського району
Закарпатської області.

ЩОБ НЕ БАЧИВ

Прийшов до сусідів маленький Вова. Сусідка запитує його:
— Що там ваші поробляють?
— Тато з мамою на роботі, дід дрова рубає.
— А баба що робить?
— Баба мене до вас відправила, щоб я не бачив, як вона самогон жене.

Повідомив А. АНДРІЄНКО.

с. Микуличі
Бородянського району
Київської області.

Мал. О. АЛЬОШИЧЕВА

— Як бачите, шкарпетки у нас безрозмірні!

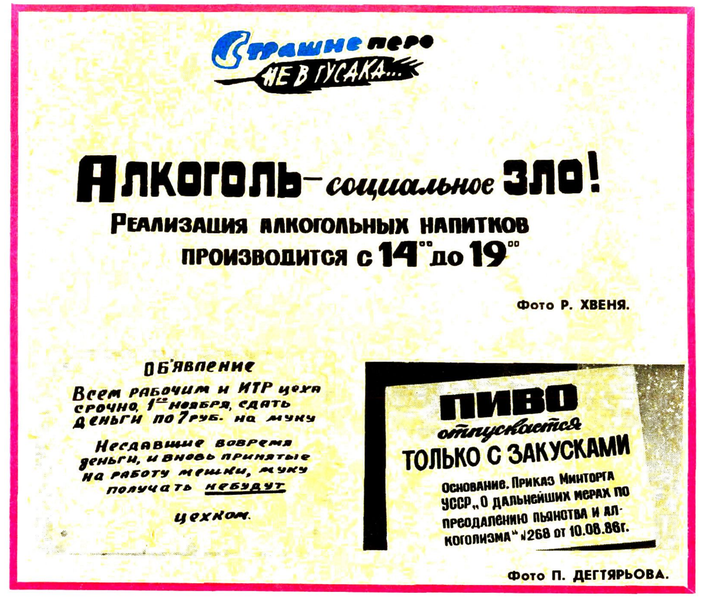

Мал. В. МУСКИ

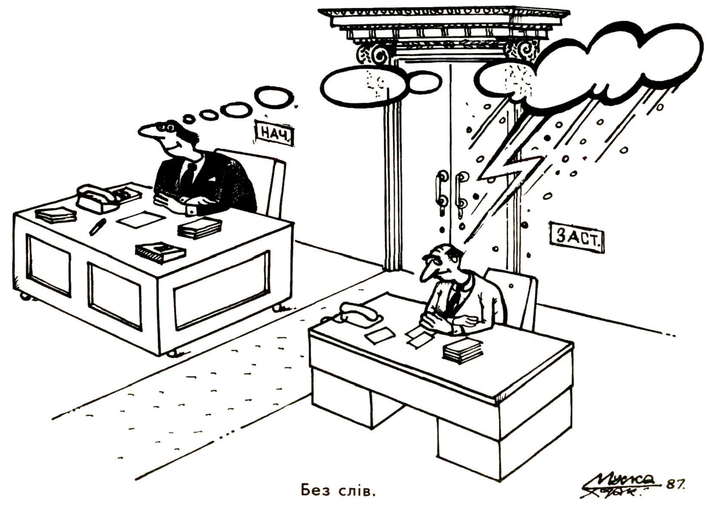

Без слів.

ПЕРЧАНСЬКИЙ ВОГНЕГАСНИК

ДОБРЕ ГОРИМО!

Інтерв'ю Перця зі старшим інспектором Управління пожежної безпеки МВС УРСР В. І. Задворним

ПЕРЕЦЬ. Вікторе Івановичу, 1988 рік — рік Дракона. У зв'язку з цим мене хвилюють проблеми пожежної безпеки. Це у східній міфології Дракон — лагідна, добра істота, під знаком якої життя протікає тихо, спокійно, без неприємних ускладнень. А в нашому фольклорі його найближчий родич — Змій-Горинич. Який полум'ям дихає, а коли летить, то ще й землю палить...

В. І. ЗАДВОРНИЙ. Так, з погляду сучасних вимог — це кричуще порушення правил поводження з вогнем!

ПЕРЕЦЬ. Так от, побачивши перед собою людину такої гарячої професії, як ваша, замість стандартного «як воно живеться?» чи «як працюється?» хочу поставити питання руба: «Як горимо?»

В. І. ЗАДВОРНИЙ. На жаль, горимо активно. Якщо це слово доречне: у республіці щодня гине три чоловіки, з димом іде майже на п'ятдесят тисяч карбованців народного майна...

ПЕРЕЦЬ. У Полтаві на будинку відділу пожежної охорони обласного управління внутрішніх справ висить гігантський лозунг: «Боротьба з пожежами — всенародна справа!» Відверто кажучи, він викликає у мене сумнів. Надто нагадує легендарний заклик, який наводять у своєму романі І. Ільф і Є. Петров: «Рятування потопаючих — справа рук самих потопаючих!» Уявіть собі: загорівся, приміром, нафтопереробний завод. І ми кинулися гуртом гасити... Хто з чим: з відрами, лопатами, совочками...

В. І. ЗАДВОРНИЙ. Е, ні. Коли вже загорілося, основні обов'язки, як правило, покладаються на пожежників. Населенню більше треба боротися до, а не під час! На цій думці базується вся наша профілактична робота. Але не можна сказати, що вона знайшла суцільну підтримку.

ПЕРЕЦЬ. Ви маєте на увазі дітей? Неслухняних хлопчиків і дівчаток, яких непереборно тягне побавитися сірниками?

В. І. ЗАДВОРНИЙ. Не тільки. Відверто кажучи, набагато більше мороки завдають дорослі.

ПЕРЕЦЬ. Для яких галузей це особливо характерно?

В. І. ЗАДВОРНИЙ. Трапляється з усіма. Але сьогодні я хотів би згадати про пожежі на торгово-складських об'єктах. Хоча вони горять порівняно нечасто (2,3—2,5 відсотка від загальної кількості випадків), зате «сердито». Втрати від пожеж у торгівлі складають майже третину збитків, завданих вогнем у нашій республіці. Коротше, «червоний півень», який випурхує на торговельних об'єктах,— найдорожчий Характерна в цьому плані пожежа, яка сталася на складі Закарпатської обласної бази Укроптгоспторгу Міністерства торгівлі УРСР. Місяців за п'ять до стихійного лиха з'ясувалося, що з 27 заходів, які рекомендували провести працівники Держпожнагляду, виконано тільки два. Автоматична система пожежогасіння не діяла. Як з нею поводитися, персонал не мав уявлення. Товари складувалися без врахування однорідності якостей при загорянні й гасінні. Це призводить іноді до нерозв'язних комбінацій: починаєш гасити одне — яскравіше спалахує інше... І навпаки.

Відділ пожежної охорони обласного управління внутрішніх справ виніс постанову про заборону експлуатації бази. Але після того, як найбільш явні недоліки було усунуто і дирекція дала гарантійний лист, що до кінця року систему пожежогасіння буде введено до ладу, базі дозволили працювати. Та стихійне лихо на те, мабуть, і стихійне, що приходить, не попередивши про візит. Загорілося достроково. До введення протипожежної автоматики. Оскільки вона не діяла, пожежу помітили пізно, хвилин через 15—20 після початку...

ПЕРЕЦЬ. І заходилися гасити?

В. І. ЗАДВОРНИЙ. Не так зразу. Бо поки приїхали пожежні машини...

ПЕРЕЦЬ. ...та вдарила вода з пожежних стволів...

В. І. ЗАДВОРНИЙ. Не так зразу. Територія бази велика. Горів один зі складів. Дістатися до нього було непросто. Бо проїзди були захаращені контейнерами.

ПЕРЕЦЬ. Ну, нарешті прорвалися і загасили?

В. І. ЗАДВОРНИЙ. Не так зразу. Але справді — якось проїхали. Розмотали рукави, дали воду...

ПЕРЕЦЬ. І нарешті погасили?

В. І. ЗАДВОРНИЙ. Не так зразу. Пожежні машини використали воду зі своїх баків і підключилися до зовнішнього водогону...

ПЕРЕЦЬ. І щасливо загасили?

В. І. ЗАДВОРНИЙ. Не так зразу. У зовнішньому водогоні не виявилося води. Довелося організувати подачу води із пожежних водойм сусідніх об'єктів. Бо своя була суха. Води не тримала...

ПЕРЕЦЬ. Якщо й залишилося там щось гасити, то, мабуть, уже небагато. Один переказ попередніх маневрів зайняв стільки часу, що могла б згоріти крижана шапка на Евересті.

В. І. ЗАДВОРНИЙ. На жаль, маєте рацію. Пожежа встигла поширитися на площу понад півтори тисячі квадратних метрів. Через чотири години після виникнення її впали ферми і плити перекрить у складських приміщеннях площею майже чотириста п'ятдесят метрів. Загальні збитки склали два з половиною мільйона карбованців.

ПЕРЕЦЬ. Дорогуватий, але переконливий урок. Тепер, мабуть, керівні торговельні працівники до третього коліна закажуть, що рекомендації пожежників треба виконувати?

В. І. ЗАДВОРНИЙ. Як висловлюються діти і культмасовики, а от і не вгадали! На цій же базі, почавши ремонтувати складські приміщення, до систем автоматичного пожежогасіння так і не повернулися. Пожежна водойма залишилася сухою, зовнішній водогін — не закільцьованим... Якщо б раптом знову спалахнуло, під загрозою знищення опинилося б майна майже на п'ять мільйонів карбованців! Та що там далеко ходити. Ось столичний епізод.

На київській базі Укроптгоспторгу робітники за наказом адміністрації розігрівали паяльною лампою труби водяного опалення. Загорівся шостий склад. Збитки від пожежі — сто дев'яносто тисяч карбованців. До цього випадку базу кілька разів закривали через відсутність належного протипожежного захисту. І тепер відповідальних осіб штрафують. Та тільки хура й досі там...

ПЕРЕЦЬ. Бачу: де сходяться торгівля і протипожежна справа, звичайна логіка безсила. Отже, треба шукати більш сильнодіючі засоби! Щоб у нехлюїв і порушників правил протипожежної безпеки, образно кажучи, земля під ногами горіла!

В. І. ЗАДВОРНИЙ. Нині готується проект Закону про протипожежну безпеку, на який ми покладаємо великі надії. Але, правду кажучи, якби винних суворіше притягали до відповідальності навіть у рамках діючого законодавства, порядку було б значно більше. А то що виходить? Є урядова постанова про те, що відповідальність за протипожежний стан несуть керівники, а на практиці завідуючому тієї ж київської бази після пожежі спокійнісінько дають можливість звільнитися за власним бажанням.

ПЕРЕЦЬ. Поніс, словом, оту свою безвідповідальність кудись на іншу базу?

В. І. ЗАДВОРНИЙ. Не виключено. Отож я й кажу: для того, щоб впоратися із червоним півнем, самих лише зусиль протипожежного нагляду малувато. Треба, щоб пожежі стали особистим ворогом всіх і кожного. І якщо трохи підкоригувати лозунг, що висить у Полтаві, то він звучатиме цілком правильно і актуально: «Запобігання пожеж — всенародна справа!»

Інтерв'ю Перця занотував і до друку підготував С. ПАВЛЮК.

Замки не підвели...

Керівників колгоспу «Родина» Лебединського району в безгосподарності не звинуватиш. Кожна копійка у них на обліку. Одного разу, проходячи повз гараж, голова колгоспу Олександр Максимович Влізько спіймав себе на думці:

— А на біса нам оті чергові біля пожежної машини? Нехай ще вдень, а вночі? Плати їм гроші за те, що сплять на роботі... Сторож он є, і досить. Нехай краще завгосп придбає надійні запори, і все буде в порядку.

Сказано — зроблено. Нічних чергових скоротили, а на двері гаража повісили ваговиті замки — такі, що ними, при бажанні, і гирьовим спортом можна б займатися, як жартували колгоспні водії.

І вони не помилилися. Справжнього тренування м'язів отими суперзамками довго чекати не довелось. Якось о третій годині ночі прийшов водій Григорій Шияновський до гаража, щоб завести автобус і відвезти тваринників на ферму. Узявши відро, зайшов до кочегарки, відкрутив кран, з якого завжди набирав підігріту звечора воду для радіатора. Але морозяка надворі був дебелий, заморозив і кран, і трубу. Недовго думаючи, Григорій Якович схопив ганчірку, змочив її соляркою і обмотав трубу. Ще мить — і вся вона перетворилась у палаючий факел. Зараз і трубу відігріємо, і воду нагріємо.

Проте дійсність, як кажуть, перевершила усі сподівання. Замість того, щоб розморозити трубу і скромно згаснути, полум'я шугонуло крізь отвір у сусідній відсік гаража, де висіли гумові автомобільні камери, а на підлозі лежав усілякий легкозаймистий мотлох...

Тут би водієві разом зі сторожем вдарити на сполох, підняти чергових пожежної автомашини, яка стояла там же, в сусідньому відсіку... Тільки де вони? Замість чергових — тільки пудові замки на дверях...

До честі замків вітчизняного виробництва, вони залишилися неушкодженими. (Під час пожежі їх пробували відбити, але даремно). Вдалося врятувати й колгоспну пожежну автомашину. А от від двох легкових автомобілів, поки наспіла допомога з інших сіл, залишилася купа обгорілого брухту.

Коли підрахували збитки, то вони, на превеликий жаль, виявилися значно більшими від тієї суми, яку колгосп заощадив на нічних пожежних чергових.

Хитра й підступна ця річ — економія! Піди визнач ту межу, за якою кінчається хазяйновитість, а починається звичайнісіньке скупердяйство. Яке до великого зиску, як бачимо, не приводить.

В. ДУДЧЕНКО.

Сумська область.

Гість Перця

Борислав ПЕТРАКІЄВ (НРБ)

ЯМА БЛИЖНЬОМУ

Здалеку видно тільки кирки і лопати, які ритмічно піднімаються і падають вниз. Не чути ні гомону, ні шуму. Тихо. Тільки мухи дзижчать. Невеличкий, але дружний колектив нашого будинку вийшов на ударний трудовий день. Копають ями. Кожен копає іншому.

Ось, наприклад, Стойков з першого поверху. Він копає яму своєму начальникові товаришу Іванову з четвертого поверху. Той, витираючи піт з чола, приязно гукає:

— Як діла, Стойков? Ідуть? Ширше копай, щоб мені було зручно!

— Стараємося, товаришу начальник. Трішки твердувато, але справимося,— сумно відповідає Стойков і сильно вбиває кирку в землю. Копатиме, допоки не з'явиться вода.

Трохи далі товаришка Петрова з восьмого поверху готує ложе для товаришки Маринової. Вони сусідки.

Найбільше людей копають яму для продавця ближнього магазину «Овочі, фрукти». Вони, можна сказати, виконують громадське доручення.

А пенсіонерка бабуся Гіца трудиться для студента з горішнього поверху, який одного разу пройшов побіля неї з дівчиною і не привітався.

Спеціальна бригада матерів абітурієнтів готують яму для доцента Мітева з п'ятого поверху, який поховав їхні мрії стати матерями студентів.

Дідусь Пейо разом із приятелями ветеранами довбає землю для тренера національної збірної з футболу. А Кирилова старається для Євстатієвої з шостого поверху, бо вважає, що як дружина компетентного адвоката вона має на це право.

Працюється швидко, легко.

Якщо хтось копає яму ближньому, то копає якісно.

Але в кожному стаді є паршива вівця.

Костурков з другого поверху загнав лопату в землю і читає газету. До нього підступає товариш Георгієв і як домоуправитель починає його картати:

— Що це таке, товаришу Костурков? Захворіли чи вас напекло? Он два чоловіки за вас клопочуться, а ви вилежуєтесь! Чому не відповідаєте взаємністю? На добро треба добром...

Костурков взаємністю не відповідає і ні для кого не копає.

І не те, щоб йому ніхто не робив зла, і таке бувало, але він прощав. Мовляв, люди через те й залишались людьми, що вміли прощати.

Жах! Ні для кого не копає. Отже, виправдаємо паршиву вівцю і її збочення в безмежний гуманізм?

Після цього невеличкого інциденту робота продовжується, але бадьорого настрою вже немає. Але нічого! Завтра на зборах будинкового комітету Костурков одержить по заслугах. Ми його покараємо за бойкотування громадського заходу.

Той, хто не копає ями ближньому, копає її собі!

З болгарської переклав П. КОНОНЕНКО.

Мал. О. МОНАСТИРСЬКОГО

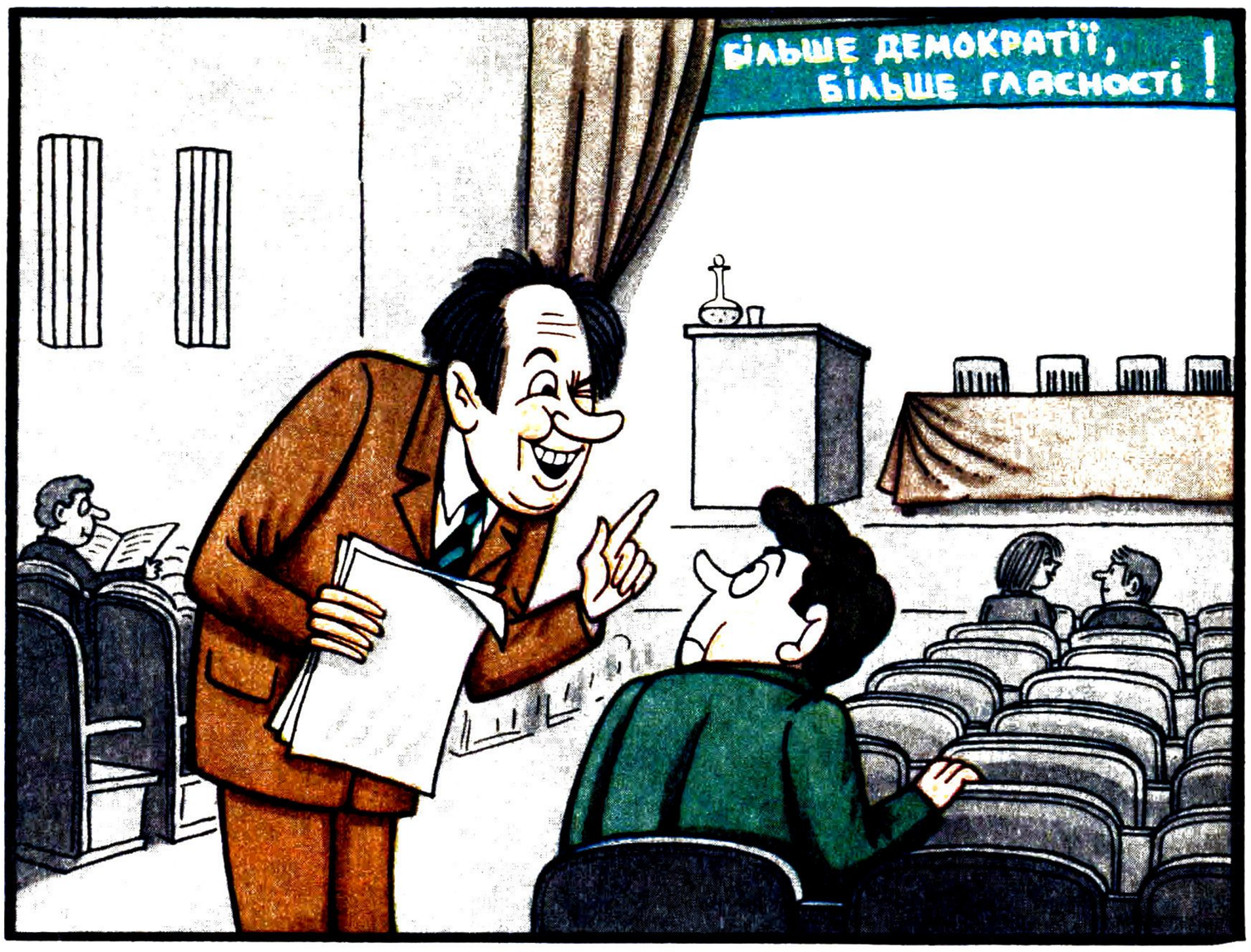

— Ти не забув? Сьогодні твоя черга голосувати «проти»...

МІКРОСЮЖЕТИ

ЗИГЗАГИ БАЖАНЬ

Робив усе, що хотів, а хотів не робити нічого.

КОЖНОМУ СВОЄ...

Архітекторам — проектувати, будівельникам — будувати, комісіям — приймати, новоселам — ремонтувати...

КЛАСИФІКАЦІЯ

Дурні поділяються на: звичайних, казкових, круглих, набитих, небитих і таких, котрих іще світ не бачив.

Борис СЛЮСАР.

Мал. А. БОРДУНІСА

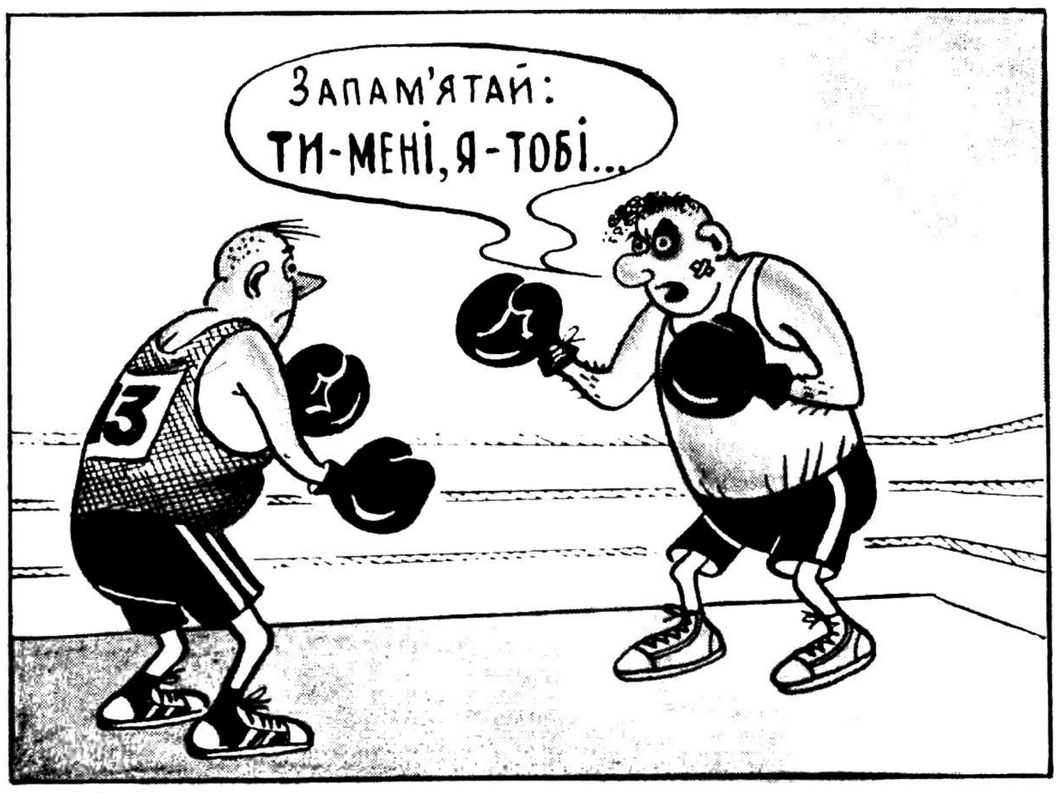

Мал. А. ЮНА

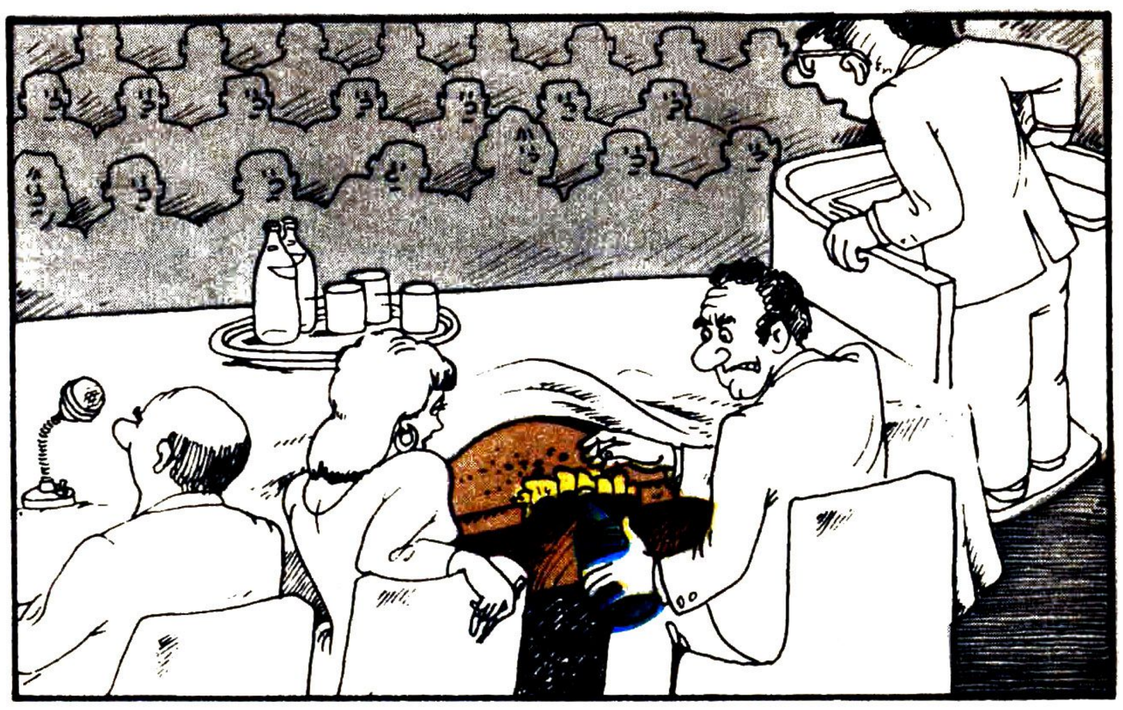

За звичкою.

ПЕРЧЕНЯ

ЗАГАДКА ПЕРЧЕНЯТКА

ПОЖЕЖА

Завітала осінь в ліс.
Із постелі виліз лис
і промовив:
— Лисенята,
де це відра та лопата?

Швидше, швидше, любі діти!
Слід пожежу погасити.
Розсміялася сорока:
— Що у вас там за морока?
Де пожежу бачить лис?
То ж фарбує... ліс!

(осінь)

Володимир КЛЕНЦ.

ГОЛОВНА СПРАВА

Каже котик Мурчик:
— Няв!
Я мишей вночі ганяв!

Каже песик:
— Я, гав-гав,
сад всю ніч оберігав!

А Наталочка сказала:
— І я теж роботу мала!
Я старалась, як могла:
міцно спала і росла!

Галина МАЛИК.

Мишко Жук ліниво вдаряв ногою м'яча. Той стрімко відлітав від шерехатої стіни і знову опинявся в Мишкових ногах. У невеликому, затиснутому з чотирьох боків дворі нікого із знайомих хлопців не було. Лише посеред двору в пісочниці вовтузилися троє малюків, щось будуючи з вологого сирувато-жовтого піску.

«Нудьга»,— подумав Мишко. Він іще раз тицьнув м'яча ногою, взяв його в руки і вже зібрався було йти додому. У цей час із під'їзду вибігли Сашко Зінченко і Гриць Ященко.

— Привіт, хлопці! — зрадів Мишко.

— Привіт! — відповіли ті.

— Куди це ви?

— До Вітька Семенова.

— До Семенова? А навіщо?

— Провідати,— знизав плечима Зінченко. — Хіба ти не знаєш, що його вже другий день у школі немає. Захворів. От ми й вирішили...

Мишко недовірливо глянув на хлопців.

— Вигадуйте більше,— гмикнув він. — Мабуть, Ганна Сергіївна наказала?

— Ніхто не наказував.

— Чого ж тоді біжите?

— Ми ж і кажемо: провідати.

— А-а-а, розумію,— кивнув головою Мишко. — Задачка з фізики не виходить, от ви до нього й вирішили заскочити. Вгадав?

— Ні. Я, між іншим, ту задачку, Мишко, ще вчора зробив.

— І я,— підтакнув Гриць. — Нічого там складного.

— Навіщо ж тоді вам Семенов? — розгублено закліпав очима Жук.

— Як навіщо? — сторопів Сашко. — Хворіє людина. Може, йому щось треба...

— А це правда, що Вітькові велосипед «Турист» купили? — не вгавав Мишко.

— Правда,— відповів Гриць.

— Все одно даремно біжите. Не дасть він вам покататися.

— Та ми ж не за велосипедом! Хворий він, розумієш? — уже виходячи з себе, повторив Гриць.

— Чого ж тут не розуміти. Ти думаєш, що я зовсім дурень? Тільки одного не второпаю: навіщо ви до нього йдете?

— Провідати.

— Просто так?

— Еге ж. Пішли з нами!

Мишко відвернувся і почав бити м'ячем об стінку. Сашко і Гриць ще трохи постояли, покліпали очима і побігли до будинку навпроти.

— Гей, хлопці! Ні, чесно, навіщо ви до Вітька йдете? — гукнув їм навздогін Мишко.

Не дочекавшись відповіді, він побрів додому.

«Нудьга,— подумав, піднімаючись сходинками. — Побігли, як на пожежу, а чого — не кажуть. От і дружи з такими!»

Ігор ЛАГОЗА.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

Мал. Р. САХАЛТУЄВА

— А на біса нам репетирувати? Будемо співати під фонограму!

Вісті з того світу

Порятунок - у каталажці!..

Ця назва — Невада — ввійшла в міжнародний лексикон як символ полігона, де проводяться ядерні вибухи. Символ, який викликає турботу про майбутнє, нагадує про проблему, що в наш неспокійний, у наш ядерний вік перед людством постала — як уникнути загибелі.

Але Невада — це ще й один із півсотні американських штатів зі своїми (вибачте за каламбур) штатними проблемами й турботами. От є у цьому штаті містечко Елі. Жителі цього містечка вважають, що на нього краще дивитися здалеку. Бажано — в сутінки, коли Елі постає перед очима скупченням веселих вогників на тлі чорних гірських масивів. Ну, просто тобі крихітні брильянтики у купах антрациту!

Вдень же одразу впадає в око, що тут зовсім не до веселощів — містечко конає: занедбані, сліпі вітрини розорених крамничок; чимало будівель прикрашені невеселими табличками «На продаж!»

Жителі Елі не хочуть, щоб їх місто стало іще одним «містом-привидом» Невади. Як Гамільтон, Оксола, Треджер-сіті й інші. Елійці збирають підписи під петиціями, проводять мітинги, маніфестації. Навіть звертаються за допомогою до всевишнього — шлють до нього не петиції, звісна річ, а молитви свої.

А просять вони у властей усіх рангів, включаючи й господній, сущу мізерію: щоб у їхньому містечку була споруджена в'язниця. Бодай би одна. Хоча краще б — дві. Причім, зовсім не злочинність допікає населенню адміністративного центру округи Уайт-Пайн. Причина інша.

Колись тут хазяйнувала корпорація «Коннектікут мінерал юнайтед». Випотрошивши надра округи, ділки в 1976 році перекочували в інший штат, спокійно махнувши рукою на подальші долі містечок, що виросли довкола кар'єрів і шахт. Тому-то тепер, хоч як не дивно може це здатися, елійці вбачають свій порятунок у тюрмі.

Мимоволі спадає на пам'ять оповідання американського письменника О'Генрі «Фараон і хорал». Аби зарадити біді — мати бодай тимчасовий надійний притулок,— герой цього оповідання, безневинний бродяжка, всіма фібрами душі поривався сісти в тюрму. Ні, мріючи про власну в'язницю, ніхто з елійців сидіти в ній не збирається. А вимолюють її у властей і у господа-бога тому, що це — п'ятдесят мільйонів доларів на будівельні роботи, п'ять мільйонів щорічно — як платня персоналові тюрми і пов'язаних із нею служб. Це, врешті, робота для ста п'ятдесяти, а то й для двохсот душ. А якщо брати їх разом із чадами й домочадцями,— кусень хліба для тисяч елійців.

Одне слово, тюрма — це хоч якесь життя для містечка. Без неї ж йому загрожують нетрищі й злидні, повільна смерть і забуття...

Може, доля й усміхнеться елійцям — пощастить-таки їм із тією тюрмою. Тим паче, що злочинців у США вистачає, а з місцями у тюрмах — сутужно.

Рубен БЕКНАЗАР-ЮЗБАШЕВ.

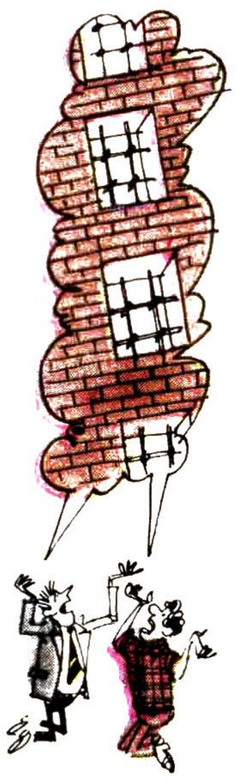

І сміх, і гріх

І ПРО КРАСУ ПОДБАЛИ...

Старатися для людей, думати про людину — це благородно. Південноафриканські расисти, як і всі расисти взагалі, великим благородством не відзначаються. А от про людей таки ж думають. Особливо про тих, яких вони й за людей не мають — про чорношкірих: денно і нощно думають, як би то цупкіше їх за горло ухопити.

І чимало до чого уже додумалися. А оце іще одну цікаву новинку для них придумали: як повідомляє західнонімецький журнал «Індустрі Анцайгер», південноафриканська фірма «Кокрейн стіл продактс» освоїла випуск незвичайного колючого дроту. Два-три чоловіки усього за 15 секунд можуть розтягти його у стосорокаметрову загороду.

Уже саме це — досить цікаво. Але іще цікавіше ось що.

Виходить та загорода така — любо глянути! І не тільки тому, що надійна — вона просто-таки око милує: дріт-бо кольоровим пластиком обплетений! Та й колючим того дроту не назвеш. Хіба що умовно: звичних колючок на ньому нема — через кожні п'ять-шість сантиметрів приладнано гачкуваті, гострі, як бритва, леза.

ДО НОВИХ ВИСОТ!

Проти факту, як відомо, не попреш. А це факт, що у США, класичній країні автомобіля, автосервіс забрався на таку висоту, про яку наші багатостраждальні власники авто можуть тільки мріяти. Щоправда, тепер, коли ми взялися порядок у себе наводити, вони можуть іще й сподіватися, що з часом ті мрії навіть реальністю стануть.

Але з Америкою ми тут навряд чи зрівняємося, бо й вона на місці тупцювати не збирається. Он недавно у місті Девіті, що в штаті Мічіган, новий, небувалий вид автосервісу продемонстровано. У тамтешнього жителя Келлі Терелла вкрали автомашину марки «Шевроле». Поліції, попри всі старання, знайти її не вдалося. А через два місяці зневіреному Тереллові зателефонував сам крадій. Він вичитав ошелешеному хазяїнові автомобіля добрячу мораль за те, що той тримав машину у вкрай поганому стані, і сказав, де той може її знайти. На вказаному місці автомобіль і справді знайшовся. Але хазяїн, глянувши на нього, аж очі вирячив — не впізнав: відрихтований, відрегульований, пофарбований старенький «Шевроле» був як новенький.

Вітаємо ювіляра!

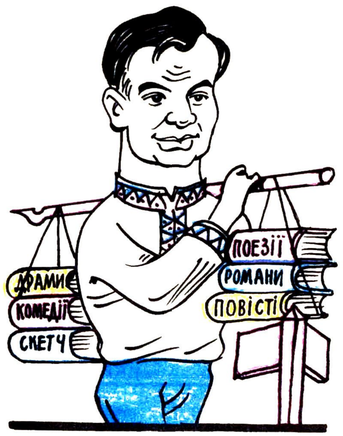

Письменника Олександра ПІДСУХУ з його 70-літтям.

Дружній шарж А. АРУТЮНЯНЦА.

ВИ НАМ ПИСАЛИ...

Н. Онищенко з радгоспу ім. 30-річчя Перемоги Яготинського району (Київщина) звернулася до Перця з листом про те, що технік штучного запліднення худоби О. Винник привласнювала гроші за роботу у приватному секторі. Голова РАПО Л. Поджигун повідомив про наслідки перевірки: О. Винник повністю відшкодувала завдані радгоспу збитки, її наполовину позбавлено всіх премій і доплат за 1988 рік. Опріч того, рада трудового колективу радгоспу притягла до дисциплінарної відповідальності за безконтрольність керівників господарства.

●

Л. Озерянко з Харківської області не пощастило: вона придбала браковану електрогірлянду «Світильник» об'єднання «Іскра». Голова Львівського міського комітету народного контролю Г. Пенькова сповістила, що, по-перше, покущо відправлено якісну гірлянду, а по-друге, контрольного майстра М. Шиян покарано в дисциплінарному порядку і позбавлено квартальної премії на 50 відсотків.

●

Тричі звертався Перець до керівників станції техобслуговування автомобілів № 10 (м. Переяслав-Хмельницький Київської області) з приводу халтурного ремонту машини, що належить Н. Лободаєву. Генеральний директор обласного виробничого об'єднання «Київавтотехобслуговування» В. Биков проінформував редакцію про вжиті заходи: майстра В. Широкоступа за тяганину з роботи звільнено, автомобіль Н. Лободаєва відремонтовано.

●

За дорученням Полтавського облвиконкому відділ у справах будівництва та архітектури перевірив листа О. Носенка, в якому йшлося про занедбану старовинну церкву в урочищі Пушкарівка. Начальник відділу Ю. Янко та заступник голови Полтавської міськради В. Підгорний сповістили, що нині інститут «Укрпроектреставрація» виготовляє документацію на відновлення Вознесенської (Пушкарівської) церкви. Ремонтно-реставраційні роботи почнуться з наступного року.

●

Голова кооперативу «Комп'ютер» (м. Херсон) О. Кесельман поскаржився Перцеві на погану організацію прийому замовлень в місцевій друкарні. Начальник облполіграфвидаву В. Власенко повідомив про наслідки перевірки його листа: директорові друкарні Я. Королевичу оголошено догану, його зобов'язано поліпшити роботу.

Олег ОРАЧ

НАПИСИ НА ЧОРНОМУ ГРАНІТІ

ГУМОР НАШИХ ПОБРАТИМІВ

(Малюнки з журналів: «Кіперуш» — м. Кишинів, «Хенек» — м. Уфа, «Вожик» — м. Мінськ, «Шлуота» — м. Вільнюс).

Мал. А. МЕРЗЛІКІНА

Мал. М. ШИШЛОВА

— Тату, невже ти знову повернувся до командно-адміністративних методів!!

Мал. Ю. ЄРЕМЕЄВА

— Кінчай роботу — шефи їдуть!

— То, виявляється, у нього радикуліт, а я, було, подумав, що це він мене так поважає і підписав йому заяву!..

Мал. Ю. РУМЯНЦЕВА

Мал. Ю. ЄРЕМЕЄВА

— Позич мені свій фартушок, мене запросили на безалкогольне весілля.

Мал. А. ГАРМАЗИ

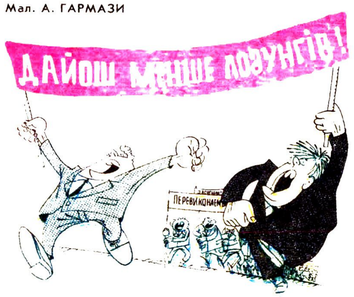

Мал. Л. ВОРОБЙОВА

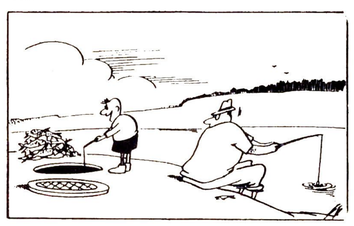

Без слів.

Мал. С. ЮРКУ

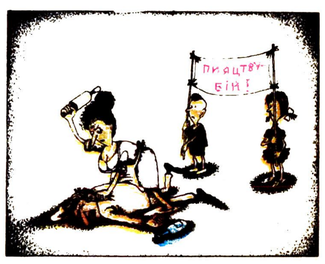

«РЯТІВНИК»

Жалівся жук:
«Від холоду я гину!»
Почув павук,
Закутав... в павутину.

До чого я мораль веду:
Не всім розповідайте про біду.

«ПОПУЛЯРНІ» КНИГИ

Його книги серед інших,
Тим і популярні,
Що пролежали найбільше
Років у книгарні!

Анатолій СІМОРА.

ВІРМЕНСЬКІ СМІШИНКИ

— Громадянин суддя! Клянусь, що я не винна.

— Але все-таки, шановна, факти і матеріали справи свідчать про інше. В показаннях свідків чітко і ясно говориться: «Молода, рум'яна, розумна, чарівна...»

— О, в такому випадку це я!

* * *

Чоловік:

— У нашій компанії сьогодні був конкурс «Хто більше вип'є».

Жінка:

— Цікаво, хто зайняв друге місце?

* * *

Мати:

— А чому ти не кричала і не кликала на допомогу, коли він силоміць тебе цілував?

Дочка:

— Він мені погрожував.

Мати:

— Чим же він погрожував?

Дочка:

— Він мені сказав: «Якщо будеш кричати, то другий раз не поцілую!»

* * *

Двоє молодиків розмовляють у кафе:

— Знаєш, набридло сидіти на шиї у батьків.

— Підеш працювати?

— Та ні... Поживу трохи у бабусі.

* * *

— Коли я тебе бачу, згадую Каро.

— Але я зовсім не схожий на нього.

— Це вірно. Але він також винен мені 50 карбованців.

* * *

Мати дівчини: — Моя дочка співає, грає на піаніно, любить літературу, знає кілька іноземних мов. Коротше кажучи, вона дуже освічена дівчина. А що ви скажете про себе?

Майбутній жених: — Я можу приготувати смачний обід, прибрати у квартирі, прати, прасувати і виконувати іншу подібну роботу.

* * *

— Ви будете одержувати пенсію 43 карбованці 62 копійки.

— Так це ж дуже мало!

— Ми виходили з вашої зарплати. Ви працювали продавцем, і ваша середня зарплата становить 65 карбованців.

— А додаткові прибутки чому не враховуєте?

* * *

— Алло! Люба, вирішив на тобі одружитися.

— Ти не жартуєш?

— Ні.

— Тоді я повинна серйозно подумати. Передзвони через п'ять хвилин.

Зібрав Дереник ЄРЕМЯН.

Головний редактор
Ю. ПРОКОПЕНКО.

Редакційна колегія:
В. БОЙКО,
В. БОНДАРЕНКО,
А. ВАСИЛЕНКО,
П. ГЛАЗОВИЙ,
В. ЗЕЛІНСЬКИЙ
(головний художник),
Ю. ІЩЕНКО
(відповідальний секретар),
Ф. МАКІВЧУК,
Д. МОЛЯКЕВИЧ,
М. ПРУДНИК,
І. СОЧИВЕЦЬ,
В. ЧЕПІГА
(заступник головного редактора).

Журнал «Перець» № 19 (1277)
(на украинском языке)
Издательство «Радянська Україна».

Здано до набору 02.09.88.
Підписано до друку 20.09.88.
БФ 43275.
70×108/₁₆. Офсетний друк.
2,8 умовн.-друк. арк. 14 умовн. фарб.-відб. 4,1 обл.-вид. арк.
Тираж 2168100 прим. Зам. 04428.

ВИДАВНИЦТВО
«РАДЯНСЬКА УКРАЇНА»

© Журнал «Перець» 1988 р.

Видається з січня 1927 року.
Виходить двічі на місяць.

Адреса редакції:
252047, Київ-47,
вул. Петра Нестерова, 4.
Тел. 446-84-21, 441-89-37, 441-89-38.

Адрес редакции:
252047, Киев-47,
ул. Петра Нестерова, 4.
Для телеграмм: Київ Перець.

Рукописи не повертаються.
Передруковуючи із журналу матеріали, треба обов'язково посилатись на «Перець».

Ордена Леніна комбінат друку видавництва «Радянська Україна», 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Ордена Ленина комбинат печати издательства «Радянська Україна», 252047, Киев-47, проспект Победы, 50

Текст набрано із застосуванням вітчизняного фотонабірного комплексу «Каскад»

Теми до малюнків цього номера придумали: А. Бордуніс, А. Василенко, В. Зелінський, О. Коноваленко, В. Губін, О. Гуцол, Р. Друкман, М. Вайсборд.

Ціна номера 30 коп. Індекс 74393.

Мал. В. ШИРЯЄВА

Від великого до смішного...

— Хіба ж у такій ситуації винайдеш закон Архімеда!!

Архімед

Цезар: — Рубікон перейдено, але ж як мені в такому вигляді повертатися до Рима!!

— Гей, Ньютоне, не сачкуй!

Овочева база

Дарвін: — Ніколи не думав, що процес перетворення мавпи в людину може бути зворотним!

Тут був Петя

Ломоносов: — Ось іще одне підтвердження мого закону про те, що матерія не щезає, а лише переходить з однієї форми в іншу.

Белл (винахідник телефону): — Але ж у мене він працював!